

Michael Yon

What's So Civil About War Anyway

[เรื่อง : วิชาญฉัตร วิชาญสุวรรณภูมิ / Vishnuchatr Visessuwanpoom]

[ภาพบุคคล : ชัยพร ใสดาบรส / Chaiyaporn Sodabunlu]

[ภาพเหตุการณ์ : ไมเคิล ยอน / Michael Yon]

Bruce Willis กล่าวว่า “สิ่งที่เขานั้น เป็นสิ่งที่สื่ออเมริกันและสื่อทั่วโลกไม่ทำ...บอกเล่าความจริงเกี่ยวกับสงครามในอิรัก” ส่วน Dennis Miller¹ ยกย่องเขาให้เป็น “The best combat journalist in the world.”

แต่นั้นไม่ใช่เหตุผลที่นำผมไปพบเขา ผมรู้จักชื่อของ Michael Yon และเฟซบุ๊กของเขาผ่านเพื่อนทหารนาวิกโยธินอเมริกันคนหนึ่ง จนต่อมาเมื่อเหตุการณ์การประท้วงเริ่มเข้มข้นก็เลย งวดเข้า นักข่าวสำนักต่าง ๆ เริ่มไม่มีความปลอดภัยที่จะออกไปรายงานข่าวตามท้องถนน เสียงผ่านข้อเขียนของไมเคิลก็เริ่มกลายเป็นสาระหลักสำหรับการติดตามเหตุการณ์บ้านเมืองของผม และในขณะเดียวกัน ผมเริ่มสังเกตเห็นว่า ยอดผู้ติดตามอ่านเฟซบุ๊กที่เป็นคนไทยนั้น ก็เพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ

ไมเคิล คือคนข่าวเลือดใหม่ ของสื่อแขนงใหม่ ในสมรภูมิใหม่ ของคนไทยรุ่นใหม่ ที่ใช้สื่อเป็นสนามรบหลัก น้ำเสียงการรายงานข่าวของเขาฟัง ประโยคบอกเล่าสั้น ๆ ไม่ป้ายสี หากเต็มไปด้วยความชัดเจนทางวิชาการที่มักจะลงท้ายด้วยถ้อยคำสุภาพและมักเตือนสติให้คนไทยสื่อสารต่อกันด้วยความปรานี เขายืนยันจนกระทั่งวันนี้ว่า สันติวิธีคือทางออกเดียวที่ประเทศไทยจะหลีกเลี่ยงสงครามกลางเมือง

ที่เฟซบุ๊กของเขา เราได้อ่านการรายงานผ่านประโยคสั้น ๆ ชื่อ ๆ...เสียงป็นดังขึ้นก็นัด กระสุนน่าจะเป็นขนาดไหน และห่างจากบริเวณที่เขาพักอยู่ประมาณเท่าไร ระเบิด...เป็นระเบิดสังหารหรือประเภทที่เล็กลงมา ประทัดหรือบั้งไฟ -เหตุที่ชื่อ ที่ตรงได้ก็เพราะไมเคิลไม่ใช่คนข่าวมีสังกัด เขาไม่มีนายคอยสั่งให้เปิดเผยอดบัง หรือควรจะเล่นข่าวออกมาในแสงไหน

ในขณะที่การรายงานของ CNN ทำให้ทั่วโลกมองแนวทางของรัฐบาลไทยไปในแสงแห่งจัดรัสเทียนอันเหมิน เฟซบุ๊กของไมเคิลกลับเสนอข่าวสวนกระแส ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงสำคัญ ประกาศให้แฟน ๆ ของเขาซึ่งมีอยู่ทั่วโลกรับทราบถึงสถานการณ์แบบนาที่ต่อหน้าที่ว่า แท้แล้วมันเกิดอะไรขึ้นที่นี่, กรุงเทพฯ

กับชื่อเสียงที่นำหน้าเขามาจากแยกศาลาแดง ผมคิดว่าเขาคงจะตัวใหญ่โตกว่านี้—อย่างน้อยก็อีกฟุตหนึ่ง-เราจับมือทักทายกันง่าย ๆ ระหว่างทางเข้าห้องอาหาร ผมถามเขาเกี่ยวกับอุปมาอุปไมยเรื่องข้างกับความข้างที่เขาเอ่ยถึงอยู่ในเฟซบุ๊กเป็นการฆ่าเวลา

“รัฐบาลก็เหมือนความข้างตัวเล็ก ๆ นั้นแหละ” ไมเคิลกล่าวด้วยท่าทางร่าเริง คงกำลังดีใจที่เขาถึงที่หมายตามเวลานัดได้โดยไม่เปียกปอนจากกระหน่ำของฝนบ่อย “เวลาที่บ้านเมืองร่มเย็นเป็นสุข กฎหมายทำหน้าที่ของมัน รัฐบาลก็ดูเหมือนจะเป็นนายและควบคุมข้างตัวใหญ่โตได้

“แต่เมื่อไหร่ก็ตามที่บ้านเมืองระส่ำระสาย ประชาชนไม่เชื่อฟังกฎหมายขึ้นมา มันก็ไม่ต่างอะไรกับข้างตกมันตัวใหญ่ ๆ ที่อาจไล่กระต๊อบความข้างเล่น เพราะความหงุดหงิดอารมณ์เสีย”

ผมได้แต่พยักหน้า กิ่งซึ่งในตรรกะ-กิ่งอับอายชายหน้า ที่ฝรั่งแท้ ๆ กลับเปรียบเทียบข้างได้ดีกว่าคนไทยอย่างผม, ที่เอะอะก็จะเอาใบบัวไปห่อข้าง'อยู่อย่างสม่ำเสมอ ผมเริ่มจะเข้าใจแล้วว่า ทำไม ใคร ๆ ก็อยากคุย อยากรู้จักเขานักในนาที่ที่ฝนกระหน่ำหนักจนบ้านเมืองปอนเปียกเช่นนี้ แม้กระทั่งนายกฯ เองในเวลาเพียง 7 วันต่อมา...

นับจากที่ผมพบเขาเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน

¹ ดาราภาพยนตร์ / Stand Up Comedian / ผู้จัดรายการ และนักวิจารณ์การเมืองที่มีชื่อเสียงของ Fox News

ทราบมาว่า คุณไม่ได้ทำงานให้สำนักข่าวใดเลย ช่วยอธิบายให้ฟังหน่อยว่า รายได้ของคุณมาจากไหน

สิ่งที่ผมทำเรียกว่าระบบคนอ่านอุปถัมภ์ (Reader Supported) ผมมีปุ่ม Pay Pal อยู่ในเว็บไซต์ ผู้บริจาคส่วนใหญ่เป็นคนอเมริกัน คนเดียน ออสเตรเลียแล้วก็อังกฤษ ซึ่งรายได้ส่วนนี้เป็นรายได้หลักที่ทำให้ผมออกตระเวนทำงานได้ แต่นั่นไม่ใช่รายได้ทั้งหมด ผมเป็นนักเขียนด้วย ซึ่งก็ทำให้มียอดขายหนังสือเข้ามา ภาพถ่ายบางส่วนผมก็ขาย และมันก็ทำเงินได้ดี ต่างๆ เหล่านี้ช่วยให้ผมเป็นอิสระ อยากไปไหนก็ไป ไม่ต้องมีนาย ไม่ต้องขออนุญาตใคร

เริ่มทำอย่างนี้มาแต่ต้นเลยหรือเปล่า

เปล่า แรกๆ ที่ผมไม่ทำข่าวในอิรัก ผมใช้เงินตัวเองทั้งหมด ค่าใช้จ่ายอยู่ประมาณวันละพันเหรียญ ผมมีผู้ช่วยซึ่งทำงานเต็มเวลาอยู่ในอเมริกา ต้องมีเงินเดือนประจำให้เขา ค่าประกันตัว ประกันชีวิตในสนามรบมันก็ไม่ใช่อะไร ค่าตัวเครื่องบิน ค่าเดินทางต่างๆ จิปาถะ ค่าโทรศัพท์ผ่านดาวเทียมมันก็แพง เมื่อเร็วๆ นี้ผมก็เพิ่งทำหน้าจอลับที่ออกแบบ ต้องเอาไปซ่อม รายจ่ายไม่ใช่ช้อยๆ เลย

คุณต้องควักกระเป๋าตัวเองอยู่นานเท่าไร

7 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2004 ถึงกรกฎาคม 2005 ผมก็เริ่มจะไม่ไหว แต่ในขณะนั้น ยอดผู้ติดตามของผมขึ้นหลักล้านแล้ว ผมก็เลยลองใส่ปุ่ม Pay Pal ลงในเว็บไซต์ดู คนอ่านก็ตอบรับและให้การสนับสนุนอย่างเพียงพอ ผมเลยทำอย่างนี้เรื่อยมา

ได้ข่าวว่าสำนักข่าวใหญ่ๆ หลายแห่งกำลังจับคุณไปร่วมงานอยู่ ทำงานกินเงินเดือนไม่ยากกว่าหรือ

มีหลายแห่ง เมื่ออาทิตย์ก่อน BBC ก็อี-เมลล์มาถึงผม แต่ผมคงต้องขอผ่าน อย่างที่บอกนะ ผมไม่ต้องการทำงานให้ใคร สิ่งที่ผมเขียนมันค่อนข้างล่อแหลม ยกตัวอย่างเช่น-สงครามกลางเมืองอิรัก ผมเป็นคนแรกที่พูดเรื่องนี้ และมันก็ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหลายคนเดิน บางทีผมก็รายงานตรงๆ ว่านายพลคนหนึ่งควรจะถูกละออก เหตุเพราะเขาปล่อยให้สะพานสายสำคัญถูกระเบิดขาด ต่อมาไม่นาน เขาทำป็นลั่นอีกสองนัด หลังจากนั้น นายพลคนนี้ก็กลับนอนกับผู้ใต้บังคับบัญชา ผมก็คอยรายงานมาโดยตลอด จนเขาถูกไล่ออกจากราชการ เรื่องราวต่างๆ เหล่านี้ ผมคงทำไม่ได้หากผมกินเงินเดือนนินวยอร์คไทมส์ คุณว่าไหม? ผมไม่มีทำงานในแบบที่ผมทำอยู่ได้หากผมรับเงินจากสปอนเซอร์หลัก

แสดงว่าในจำนวนผู้บริจาค นั้น มีแต่รายย่อย ไม่มีใครเป็นผู้อุปถัมภ์หลักเลย

ไม่มี บริจาคกันคนละเล็กคนละน้อย แต่จำนวนคนมันมากมายมหาศาล เลยไม่มีใครคนใดคนหนึ่งที่มีกำลังพอที่จะมาทำให้ผมต้องยังในสิ่งที่ผมอยากจะทำ ไม่ต้องมาแควร์ว่า ถ้าใครคนหนึ่งหยุดอุปการะผม ผมคงย่อย ถึงคนพันคนรวมตัวกันก็ไม่มีแรงพอ เพราะฐานคนอ่านของผมมันกว้างขวางจริงๆ

มียอดบริจาคเข้ามาจากคนไทยบ้างไหม

มีสิ ไม่น่าเชื่อ เป็นสิ่งที่ผมไม่เคยคาดหวังมาก่อน และคิดไม่ถึงจริงๆ ว่าจะมีนักอ่านคนไทยช่วยเหลือผมในการทำงาน

ตอบผมหน่อยสิ ว่าทำไมจู่ๆ คุณถึงได้ป้อปูลาร์นักในหมู่คนไทย

(หยุดคิด...อืม) นั่นสิ มันพิสดาร ผมยังงงๆ อยู่ ถ้าเป็นฝั่งอังกฤษหรืออเมริกา ผมคงจะพอให้คำอธิบายได้บ้าง แต่ไม่รู้จริงๆ

ว่าคนไทยมารู้จักผมได้ยังไง แต่สิ่งที่ผมสำนึกได้จากการรายงานนะ ผมว่า สิ่งที่คุณอ่านชอบคือรายละเอียด อย่างเสียงของกระสุนปืน ซึ่งสำหรับผมแล้ว มันเป็นเรื่องธรรมดาเพราะเวลาทหารสื่อสารกันในสนามรบนั้น มันจะออกมาในลักษณะคล้ายๆ อย่างนี้-คือ ยิ่งกึ่งนัด กระสุนขนาดไหน ระยะประมาณเท่าไร ไซ้ว่าเป็นกลทุกกระบอกจะเสียงเหมือนกันหมด ถ้าคุณเล่นปืน คุณจะบอกอะไรต่อมิอะไรได้อีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นความถี่กระชั้นของเสียงกระสุนแต่ละนัด กังวานที่ทุ้มหนัก หรือแหลมสูงของเสียงปืน

สำหรับผมแล้ว ผมบอกได้แม้กระทั่งว่า ทหารที่กำลังเหนี่ยวไกอยู่นั้นได้รับการฝึกฝนมา และกำลังเหนี่ยวไกด้วยสติที่มั่นคงหรือไม่ ผมเคยออกสนามรบมากับทหารแทบทุกประเภท พวกที่ใจร้อนก็เคย พวกที่อ่อนหัดก็เคย แต่โชคดีที่นั่นเป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

แล้วทหารไทยล่ะ มีหลักฐานหลักฐานตายเป็นสังขารบ้างหรือเปล่า

เท่าที่ ยิ่งกันในกรุงเทพฯ มันมีเครื่องชี้วัดหลายอย่างว่าทหารไทยถูกฝึกฝนมาอย่างดี และมีการควบคุมสติอยู่ตลอดเวลา อันนี้บอกได้จากเสียงกระสุนปืนที่ลั่นออกมานั้น เป็นการยิงแบบ semi-auto (ทีละนัด) หากทหารที่ไม่ได้รับการฝึกที่ดีมา ถึงคราวตกใจเมื่อไรก็จะตั้งปืนเป็น full auto (ยิงรัว) แล้วกดกระสุนสาดไปทั่วๆ ทั้งนี้เพราะความกลัว แนวกระสุนจะเงยขึ้นสูง นี่ไม่ใช่เพราะตั้งใจให้ถูกกระสุนผ่านหัวคนนะ มันเป็นเพราะเขาหลบหลีกตาย คุณ निकออกใหม่ ยิ่งปืนนัดหนึ่งปากกระบอกก็สะบัดเงยขึ้น พอคราวนี้ยิงรัวเป็นปืนกล ปากกระบอกมันก็เงยสูงขึ้น สูงขึ้นเรื่อยๆ แต่ทหารที่ผมเห็นในกรุงเทพฯ ไม่ใช่อย่างนั้น พวกนี้ยิงปืนเป็นกันทุกคน

อีกอย่าง เมื่อไหร่ก็ตามที่เสียงปืนดังขึ้นเป็นชุด ซึ่งต้องถือปืนยาวดีที่ไม่เกิดขึ้นบ่อยครั้งนัก ตรงนี้มีนัยยะว่า พวกเขาไม่ได้สาดกระสุนชี้ชี้ มันเป็นการยิงแบบควบคุม ที่ปล่อยออกมาทีละสามนัดต่อครั้ง ทหารที่ผ่านการฝึกมาอย่างดีจะมีพฤติกรรมยิงรัวแบบนี้คือสามถึงห้านัดต่อครั้ง จะไม่มีการปล่อยฟรีออกมาทีละเป็นสิบนัดเด็ดขาด เพราะปากกระบอกจะเงย ทำให้ปืนควบคุมยากอย่างที่อธิบายไปแล้ว ดังนั้นเสียงมันจะดังประมาณ ติ๊งๆ-หยุด เพื่อออกปากกระบอกหาเป้า แล้วก็ ติ๊งๆ ดังเป็นจังหวะสั้นๆ อย่างนี้ และนั่นคือสิ่งที่ผมเห็นหรือได้ยินในกรุงเทพฯ

ช่วงเว้นว่างระหว่างกระสุนแต่ละนัดก็บอกลักษณะการยิงได้-ทั้งนี้ผมหมายความว่า เวลาที่มีกระสุนลั่นเพียงนัดสองนัดนะ ไม่ใช่ยิ่งกันให้มั่วไปหมด อย่างนั้นเราบอกอะไรไม่ได้-ผมเคยยิงเอ็ม 16 มาก่อนเป็นหลักหลายหมื่นนัด เพราะฉะนั้นผมรู้ว่า มันควรจะใช้เวลาประมาณไหนจึงเสียงปืนลงบนเป้าหมายได้ การยิงทีละนัดที่ว่านี้ ทุกครั้งที่ผมได้ยินเสียงปืน ผมลองคำนวณตามดูเงยๆ ตุ่ม-เล็ง ตุ่ม-เล็ง มันลงจังหวะขนาดนั้นพอดีพอดี ซึ่งหมายความว่า เป็นการยิงเป้าหมายใดหนึ่ง ไม่ได้ยิงสังเข

เวลาคุณได้ยินเสียงปืนในลักษณะที่ว่า คุณเห็นใครล้มบ้างไหมพวกไหน?

ไม่เคยนะ ที่นี้ผมไม่เห็นใครถูกยิงกับตา ผมได้ยินแต่เสียงปืนกับการเว้นระยะเท่านั้น ว่ามันเป็นการลั่นกระสุนที่ผ่านการเล็ง คือเรื่องยิงมั่ว ไม่มั่วมันมันดูไม่ยากหรอก คุณลองไปเดินในบูคาเรสต์ หลังจากที่เขายิงกันสิ ตึกแต่ละตึกเหมือนถูกปลวกแทะจนกร่อนพร้อมที่จะถล่มลงมาได้ทุกเมื่อ ที่อิรักและอัฟกานิสถานก็เหมือนกัน ผ่นตึกเกาะเกาะเป็นรอยพยุคน กระจกแตกไม่มีตี แต่ผมไปเดินดูตาม

สถานที่ต่างๆ ในกรุงเทพฯ มาแล้ว นี่ก็จะเห็นรอย กระสุนเป็นหลักพัน แต่ผมกลับไม่เห็น สิ่งเหล่านี้บวกกับ ตัวเลขสรุปของจำนวนคนสูญเสียทั้งหมด เป็นเครื่องบ่งชี้ 'ได้ว่า' ทหารใช้ความระมัดระวังสูง และไม่ได้กราดกระสุน ส่งเศษเข้าไปในฝูงชน แต่เสียงของผมก็ไม่มีน้ำหนักพอที่จะ ยืนยันให้ใครเชื่อได้ตามนี้หรอกนะ เพราะเมื่อวานนี้เอง ผม เอาแล็ปท็อปไปซ่อม ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์เขาก็ทักว่า เห็น ผมออกรายการของคุณสุทธิชัย หยุ่น แล้วเขาก็เริ่มพูดถึง เรื่องที่ทหารทำเกินกว่าเหตุ ผมก็เลยบอกเขาไปว่า เรื่อง จริงมันไม่ใช่อย่างนั้น พวกทหารเขาใจเย็นและอยู่ใน ระเบียบวินัยมาก

รัฐบาลไทยกำลังเผชิญปัญหาเดียวกันกับรัฐบาล อเมริกัน คุณทำเกินกว่าเหตุแม้เพียงนิดเดียว แล้วบังเอิญ ใครเกิดบันทึกภาพไว้ได้ คุณเอ๊ย...เขาจะเวียนภาพนี้มาให้ 'ได้ดูกันอีกยี่สิบปี' เรื่องเล็กกลายเป็นเรื่องใหญ่ มันเป็นเรื่องของการ ทำสงครามสื่อ การเสนอข่าวข้างเดียว อย่างนี้ไง ทหารถึงต้องใจเย็น มันคง และปฏิบัติอยู่ในกรอบของวินัย ผู้บังคับบัญชาต้องกำชับ เด็ดขาดว่า หากต้องทำการจับกุมใคร อย่าไปตบ ต่อย ตะ โถงอะไร เขา -ไม่ได้ทั้งสิ้น เมื่อจับเขาใส่กุญแจมือแล้ว ดูแลให้เขาทำเขาตีมี ปฏิบัติต่อเขาอย่างสุภาพ อย่าสร้างเหตุให้เขาเอามาเล่นงานคุณได้ที่ หลัง

แล้วทหารไทยมีพฤติกรรมก้าวร้าวแบบนั้นบ้างไหม

ผมพูดได้เท่าที่ผมเห็นนะ ว่าไม่มี ผมเองก็พยายามมองหา เพราะผมรู้ว่ามันเป็นเรื่องสำคัญมาก คุณอย่าลืมนะว่าผมอยู่ใน สงครามมาตลอดหลายปี เสียงปืน เสียงระเบิด มันไม่ได้ทำให้ผม ตื่นเต้น มันไม่มีอะไรใหม่ ไม่มีอะไรที่ผมไม่เคยเห็น ผมมองหาภาพที่ ใหญ่กว่า มองหายุทธวิธี เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมคอยสังเกตอยู่ตลอดเวลา คือ เมื่อไหร่ที่ทหารจะหมดความอดทนและกระทำการข้ามเส้น แต่ผมไม่เห็นจริงๆ พวกเขาสุขุมมากในตอนที่อีกฝ่ายก็คอยยั่วอยู่ ตลอดเวลา ซึ่งนั่นก็คือยุทธวิธีของฝ่ายตรงข้าม เขาต้องการให้ทหาร โกรธและทำเกินกว่าเหตุ ซึ่งถ้าทหารหลงกลผลิผลมาทำอะไรลงไป มันก็ทำให้เขาสูญเสียเป้าหมาย ต้องบอกตามตรงว่า ผมแปลกใจที่ ทหารไทยมีวินัยมากขนาดนี้ ลองนี่เป็นทีอเมริกา แล้วอีกฝ่ายยิง เอ็ม 79 มาตบฝั่งเราสิ ได้ถูกเราถล่มและ มีตายกันเป็นเบือแน่ คุณ เคยอยู่ที่สหรัฐฯ คงเข้าใจ ไม่มีทางหรอกที่เราจะปล่อยให้ใครมายึด ดาวน์ทาวน์นิวยอร์ก ผมก็เลยออกจะซ้ำๆ เมื่อเห็นหรือได้ยินคำพูด ประเภท "ประเทศไทยไม่ถือปฏิบัติตามหลักสากล"-เมื่อไม่กี่วันนี้ ผมสัมภาษณ์สื่อวิทยุ ผู้จัดรายการเขาก็...นะ "ตั้งที่ทราบกันว่า การ มองเล็ดอันเนื่องมาจากการสลายการชุมนุม ที่รัฐบาลไทยใช้ความ รุนแรงเกินกว่าเหตุ..."

ผมก็...ไม่ซ้ำยัย นั่นคือกลไกของโฆษณาชวนเชื่อ ผมต้องรู้สิ เพราะผมอยู่ที่นั่น และนั่นไม่ใช่สิ่งที่ผมเห็น ผมเห็นการช่วยจากฝ่าย หนึ่ง และความอดทนอดกลั้นของอีกฝ่ายหนึ่ง

นั่นคือยุทธวิธีของเขาหรือเปล่า

ใช่ มันคือยุทธวิธีก้าวแรกๆ ที่พวกเขาพยายามทำ นั่นคือการ ยั่วให้ทหารเกิดอารมณ์และกระทำการเกินกว่าเหตุ จากนั้นสื่อฝั่ง เขาก็เข้ามาจับช่วงต่อ สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นในทุกสงคราม มันเกิดขึ้นใน ฟิลิปปีนส์ เนปาล อิรัก อัฟกานิสถาน และอื่นๆ อีกยาวเหยียด

รัฐบาลไทยกำลังเผชิญปัญหาเดียวกันกับรัฐบาล อเมริกัน คุณทำเกินกว่าเหตุแม้เพียงนิดเดียว แล้วบังเอิญใครเกิดบันทึกภาพไว้ได้ เขาจะเวียน ภาพนี้มาให้ได้ดูกันอีกยี่สิบปี เรื่องเล็กกลายเป็น เรื่องใหญ่ มันเป็นเรื่องของการทำสงครามสื่อ การเสนอข่าวข้างเดียว อย่างนี้ไง ทหารถึงต้อง ใจเย็น มันคง และปฏิบัติอยู่ในกรอบของวินัย อย่าสร้างเหตุให้เขาเอามาเล่นงานคุณได้ที่หลัง

ถ้ารัฐบาลอ่อนหัด เหมือนเหตุการณ์ตากใบที่ยะลา ที่คุณจับ เขาไปเรียงทับกันในรถบรรทุกจนคนตายไปเจ็ดสิบแปดสิบคน เรื่อง ราวอย่างนั้นมันเป็นความหายนะ หรือกับชาวทรมานนักโทษของเรา ที่อาบู เกรบ (Abu Ghraib) นั่นก็เลวทรามพอกัน ผมแทบไม่เชื่อเมื่อ เห็นภาพถ่ายในปี 2004

ผมเคยเป็นทหารมาก่อน ผมแทบไม่ยากเชื่อเลยว่า ทหาร อเมริกันจะหลุดรอดไปได้กับการกระทำอย่างนี้ 'ไอ้คนคนเดียวทำก็ ว่าเป็นไปอย่าง แต่ถึงอย่างไร ผู้บังคับบัญชาที่น่าจะรู้เห็นและเข้า บังคับปรามเหตุได้ทันทวงที เรื่องรูปที่หลุดออกมาในครั้งนั้นถือ เป็นการก้าวถอยหลังอย่างมหาศาลของเรา

อย่างไรในกรณีอาบู เกรบ คุณไม่คิดบ้างหรือว่า ทหารเหล่านั้น จะมีความโกรธเกลียดศัตรูอยู่เป็นทุนเดิม และเมื่อจับได้ก็ต้อง ระบายความเคียดแค้นกันหน่อย มันเป็นเรื่องธรรมดาไม่ใช่ หรือ

มันไม่สำคัญหรอกว่าทหารจะมีความโกรธแค้นมากมายแค่ไหน ในฐานะของผู้บังคับบัญชา คุณต้องเอาลูกน้องให้อยู่ การ ทรมานจะเกิดขึ้นไม่ได้โดยเด็ดขาด

แล้วการทรมานเพื่อริดข่าสารละ

มันไม่ทำให้เกิดประโยชน์อะไรขึ้นหรอก นี่เป็นข้อโต้แย้งที่ทำให้ อเมริกันหลายคนเกลียดผม เพราะผมหยิบยกเรื่องนี้มาพูดอยู่บ่อยๆ จริงอยู่ว่า การทรมานนั้นอาจทำให้คุณได้ข้อมูลที่ต้องการเหมือนกัน แต่ข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่ที่นั่นล้วนมาจากคนธรรมดาตามท้องถนน ชาวบ้านที่ไม่ใช่กองกำลัง ไม่ได้อยู่ในหน่วยติดอาวุธ ไขว่คว้ามาจาก คนที่คุณจับได้แล้วเอาเขามาทรมานเสมอไป ถึงแม้ว่าจริงอยู่ เขา อาจมีข้อมูลที่คุณต้องการอยู่ในหัวของเขา แต่ถ้าอย่างนั้น มันก็เป็น ข้ออ้างให้คุณทรมานใครก็ได้ที่คุณไปจับตัวเขา มา เพราะทุกคนยอม มีข่าวสารข้อมูลอะไรบางอย่าง ไม่ว่าข้อมูลนั้นจะเป็นเรื่องที่เขามา จากกองกำลังไหน มีใครเป็นหัวหน้าสั่งการ หรือเก็บอาวุธไว้ที่ไหน แม้กระทั่งเด็กหนุ่มอายุสิบแปดปีที่เขายังไม่รู้แจ้งถึงเหตุผลเลยว่า เขาถือปืนมารบกับคุณทำไม เขาก็มีอะไรต่อมิอะไรอยู่ในหัวมากมาย ซึ่งจะไปแล้ว ความจริงข้อนี้มันก็ยอมเป็นข้ออ้างที่คุณจะใช้เป็น เหตุให้ทรมานใครก็ได้ตามอำเภอใจ

แต่เมื่อไหร่ที่คุณทำอย่างนั้น เท่ากับคุณทำให้ทั้งโลกเขาเสื่อม ศรัทธา ยิ่งถ้าคุณเป็นอเมริกัน จะไม่มีใครให้ข่าวคุณอีก ซึ่งชาว

สำคัญส่วนใหญ่ของคุณล้วนมาจากชาวบ้านธรรมดาทั่วไป จากเจ้าของร้านชาบ้าง พ่อ แม่ ชาวสวนหรือชาวนา คนพวกนี้เขาได้เห็นทุกสิ่งทุกอย่างที่ผิดสังเกต แต่เมื่อไหร่ที่คุณเริ่มใช้การทรมานเป็นเครื่องมือ เขาก็จะมองคุณเป็นศัตรู อย่างในอิรัก คุณลองจับใครมาทรมานสักคนสิ-อย่างแรกเลย เขาก็ต้องเป็นชนเผ่าที่มีรากเหง้าอยู่กับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง สมมติว่าเขามาจากเผ่า อัล-จาบุริ-คุณก็เพิ่งสร้างศัตรูจำนวนล้านชิ้นทันที (หัวเราะเนือย) นี่ยังไม่นับรวมถึงเครือญาติใกล้ชิดนะ

แต่ถ้าคุณปฏิบัติต่อเขาดี อย่างที่พวกเราถือกระทำกันในเวลาต่อมา เล่าให้ฟังคุณคงไม่เชื่อหรอกว่า ข้อมูลข่าวสารที่ลากไหลเข้ามาจากคนเหล่านี้มันมากมายเพียงใด ผมอยู่ในเหตุการณ์ ได้ยินได้เห็นมากกับตัวเอง อยู่ดี ๆ ก็มีคนมาให้ข่าวเฉยๆ คุณรู้ไหม บางทีข่าวชิ้นสำคัญ ก็ออกมาจากปากของแม่คนหนึ่ง ซึ่งไม่อยากให้ลูกต้องตกอยู่ในอันตราย หรือสามีภรรยาที่โกรธแค้นเพราะลูกต้องมาเสียชีวิตลงด้วยน้ำมือของอัลเคดาก็ให้ข่าวชิ้นใหญ่กับเรา แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นเขาต้องมองคุณเป็นฝ่ายธรรมะ ไม่ใช่อธรรม

เมืองไทยก็เหมือนกัน พ่อค้าแม่ค้าบนท้องถนนนะเขาเห็นทุกสิ่งทุกอย่างที่เคลื่อนไหว ถ้าเขาคิดว่าคุณเป็นพรรคพวกที่จะช่วยเหลือเขาได้ เขาก็จะให้ข่าวคุณ แต่ถ้าเขาเห็นคุณเป็นอันธพาล ไม่ต่างอะไรกับอีกฝ่ายที่เป็นโจร อย่างดีเขาก็ปิดปากเงียบแล้วสาปแช่งให้ไอ้ชั่วสองฝ่ายมันฆ่ากันตายลงเสียให้หมด (หัวเราะหึๆ)

คุณเคยเป็นทหารอยู่ที่ปี เล่าประวัติคร่าว ๆ ให้ฟังหน่อยสิ

ผมเกิดในรัฐฟลอริดา เติบโตที่นั่น พ่อเรียนจบไฮสคูลก็เข้าสมัครเป็นทหารเพื่อหาเงินเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย ในสายที่เกี่ยวข้องกับฟิสิกส์ และในขณะที่เรียนผมคิดว่าการเป็นทหารจะทำให้ผมได้ออกไปเห็นโลกกว้าง ซึ่งก็จริงอย่างที่คิด ผมได้เห็นมากมายเหมือนกัน

คุณเป็นทหารในปีไหน

ทหารอเมริกันในซาบูล, อัฟกานิสถาน (2008) ที่นี่คือด่านหน้าใกล้ชายแดนปากีสถาน ถนนลาดยางที่ใกล้ที่สุดนั้นต้องขับรถไปไกลถึงสองวัน

1982 ตอนนั้นผมอายุ 18 พอดี พอสมัครเสร็จเขาก็ส่งผมไปฝึกเบสิกเทรนนิ่ง จากนั้นก็ไปต่อโรงเรียนทหารราบ (Infantry) แล้วก็โรงเรียนแอร์บอร์น (Airborne) จบจากแอร์บอร์นก็ไปต่อการฝึกของหน่วยรบพิเศษ (Special Force หรือ Green Barrets)

ทำไมถึงเลือกหน่วยกรีนบารเรต

ความจริงตอนนั้นผมก็ทำการบ้านหาข้อมูลอยู่เยอะ มันเป็นที่นิยส่วนตัว เดี่ยวนี้ก็ยังเป็นอยู่ ผมมักจะศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดก่อนตัดสินใจ ผมคิดอยู่นานว่าจริงๆ แล้วผมอยากทำอะไร ตอนที่ผมสอบเข้าทหาร ผมทำคะแนนสูง เขาเลยพยายามจะจับผมไปในฝ่ายวิชาการ หรือส่งเข้า OCS (Officer Candidate School) เพื่อเรียนต่อจนจบแล้วออกมาเป็นนายทหารสัญญาบัตร ซึ่งผมก็ตรงออกอยู่นานทีเดียว

คือผมเป็นนักกีฬาเต็มตัว ชอบเล่นกีฬาแทบทุกชนิด ผมต้องการอะไรที่มันท้าทายทั้งร่างกายและสติปัญญา และในขณะที่เดียวกันก็เปิดโอกาสให้ผมได้เห็นโลกกว้าง หน่วยซีลส์ (SEALs) และนาวิกโยธิน (Marines) ก็เป็นอีกสองตัวเลือกสำคัญ แต่ตอนนั้นทางทหารเรือไม่รับประกันว่า คุณจะได้เข้าสอบคัดเลือกเป็นซีลส์เสมอไป คุณต้องลองเสี่ยงดวงไปเป็นทหารเรือก่อน ส่วนคุณอาจจะได้หรือไม่ก็ได้โอกาสเข้าสมัครคัดเลือกนั้นต้องวัดดวงเอา ซึ่งต่างจากทหารบก ตอนนั้นทหารบกเขาเปิดโปรโมชันพิเศษที่รับประกันว่า ถ้าคุณเข้าทหารบก คุณจะได้รับการคัดเลือกเข้าสอบคัดเลือกในหน่วยรบพิเศษ ซึ่งจะไปแล้ว มันก็เป็นการดีหัวเข้าบ้านนั่นแหละ เพราะในความเป็นจริง คนส่วนใหญ่ที่เข้าสมัครคัดเลือกนั้นสอบไม่ผ่านกันหรอก และเมื่อสอบไม่ผ่าน ทางกรมทหารก็สามารถจะให้คุณไปอยู่กองไหน ทำอะไรได้ทั้งสิ้น

เชื่อว่ากันว่าคุณเป็นกรีนบาเรตที่อายุน้อยที่สุดในประวัติศาสตร์

ขำวุ่น ผิดนะ เพื่อนในชั้นเรียนเดียวกันอายุน้อยกว่าผม นิดหน่อย แต่ผมก็อยู่ในกรอบอายุที่เรียกได้ว่าอ่อนที่สุด ถ้าว่ากันตามความเป็นจริงแล้ว คุณก็อ่อนไปกว่านี้ไม่ได้แล้ว เพราะคุณ จะสมัครเข้าเป็นทหารได้ก็ต้องอายุสิบแปดปี กว่าจะฝึกผ่านมาจน เข้าหน่วยรบพิเศษได้ก็ปาเข้าไปปีเต็มๆ หรือกว่านั้น ซึ่งคนส่วนใหญ่ ถ้าไม่เจ็บก็ถูกรัสเซียเคิล

อะไรคือรัสเซียเคิล

มันคือการที่คุณสอบตกอะไรสักอย่างที่ไม่เลวร้ายเกินไปจนเขา ไล่คุณออก คุณก็ต้องกลับไปฝึกใหม่ สอบใหม่ ส่วนใหญ่แล้วไม่มีใครผ่านในการสอบครั้งแรกหรอก โดยเฉพาะพวกเด็กหนุ่มๆ องค์- ประกอบมันหลากหลาย มันยากสำหรับเด็กสิบแปดสิบเก้าจะทำได้ แต่ผมผ่านนะ และมันก็เป็นประสบการณ์ที่ดี ตลอดอายุราชการ ทหารผมอยู่มาสองทีมด้วยกัน จำได้ว่าทีมหนึ่งนั้น อายุเฉลี่ยของทีม อยู่ที่สิบเจ็ด และผมก็เป็นตัวแปรสำคัญที่ดึงตัวเลขนี้ให้ต่ำลงมา ทุกคนในทีมล้วนแก่กว่าผมหมด ผมเลยได้เรียนรู้อะไรมากมายจาก คนที่โตกว่า และในขณะที่เดียวกันก็ต้องประพฤติปฏิบัติตัวอย่าง ผู้ใหญ่คนหนึ่ง ไม่ใช่เด็กในวัยสิบเก้า

เท่าที่ทราบมา พวกกรีนบาเรตก็บู๊ ซิลส์ก็บู๊ นอกจากหน่วย หนึ่งเป็นของทหารบก อีกหน่วยหนึ่งเป็นของทหารเรือแล้ว สองหน่วยนี้ทำงานแตกต่างกันอย่างไร

พวกซิลส์เขาจะหนักทางบู๊กายภาพ ของกรีนบาเรตมันครั้ง- ครั้ง กายภาพครั้งหนึ่ง สมอครั้งหนึ่ง คือหน่วยซิลส์นั้นจะรับภารกิจ ปะทะตรงเสียด้านใหญ่คล้ายว่า นี่คือเป้าหมาย คุณไปกำจัดเสีย หรือไปเอาตัวมา กรีนบาเรตอาจจะทำงานประเภทนี้อยู่บ้าง แต่งาน ส่วนใหญ่จะหนักไปทางการสอดแนมเชิงยุทธศาสตร์ เช่นการ แทรกซึมเข้าไปในหลังแนวข้าศึก เพื่อหาข่าว หาแนวร่วม และสร้าง กองกำลังติดอาวุธ หรือที่เรียกว่ากองโจร (Guerrilla Force) ซึ่งมันยาก กว่าการทำงานที่มีเป้าหมายชัดเจนไม่ว่าจะเป็นการฆ่า จับตัว หรือทำลาย

ได้ยินมาว่าคนที่ไม่ผ่านการคัดเลือกของซิลส์มีประมาณ 75 ถึง 80% ของกรีนบาเรตประมาณเท่าไร

ตอนนั้นประมาณ 90% แต่ถึงแม้คุณจะผ่านการสอบภาค ปฏิบัติมาจนครบกระบวนการ เขาก็ยังมีสิทธิ์ที่จะไม่เลือกคุณ คือ ต้องอธิบายอย่างนี้ ในประวัติของหน่วยรบพิเศษของทหารบก หรือ กรีนบาเรตตั้งแต่ปี 1950 เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน เขาเปิดให้เด็ก หนุ่มเข้าสมัครคัดเลือกได้เพียงสามครั้งเท่านั้น ครั้งแรกคือช่วง สงครามเวียดนาม ต่อมาคือช่วงของผมซึ่งอยู่ในช่วงท้ายๆ ของ สงครามเย็น แล้วก็ข้ามมาช่วงที่เราทำสงครามอยู่ในขณะนี้ ผมไม่ แน่ใจว่า ตอนนั้นเขายังเปิดโอกาสให้เด็กหนุ่มเพิ่งจบจากชั้นมัธยมฯ หมาดๆ เข้าสมัครคัดเลือกอยู่อีกหรือเปล่า

อย่างไรก็ตาม ผมผ่านเบสิกเทรนนิ่งมาด้วยคะแนนอันดับหนึ่งของชั้น จากนั้นผมก็ไปต่อโรงเรียนเรียนภาษาเยอรมัน และเล่าเรียน ต่ออีกหลายต่อหลายแขนงวิชา ทั้งเรียน ทั้งฝึก ฝึกเสร็จแล้วก็เรียน ต่อ เรียนในวิชาที่ผมคาดไม่ถึง-คุณเข้าใจไหม-อย่างการพิมพ์ลายนิ้ว มือคน ปืนผา ปืนเขาอะไรพวกนี้-ผมไม่เคยคิดหรือว่าผมจะได้เรียน

คุณอยู่กับทหารบกกี่ปี

5 ปี

ตลอดห้าปีมีสงครามให้คุณต้องไปรบที่ไหน หรือทำอะไรมันๆ บ้างหรือเปล่า

ไม่มีเลย เป็นเรื่องน่าประหลาดมาก ตอนที่ผมเป็นนักเขียน ผมกลับเห็นสนามรบมากมายเกินกว่าจะจินตนาการ เกินกว่าจะ จดจำ

คุณอ่านผมเล่นหรือเปล่า กว่าที่จะ‘ซุน’ทหารหน่วยรบพิเศษขึ้น มาได้คนหนึ่ง ต้องใช้เงินลงทุนไม่ใช่หน่อยๆ เขาไม่ส่งคุณไป ทำงานอะไรที่ลับๆ มันๆ บ้างเลยหรือ

จริงๆ ภารกิจของผมก็มีนะ สมัยที่ไปแลนด์อยู่ใต้การปกครอง ของรัสเซีย ผมต้องโคตรมลงหลังแนว และมีภารกิจที่ต้องสร้างกำลัง กองโจร นั่นก็คือสาเหตุที่ผมต้องเรียนภาษาเยอรมัน

แล้วเกิดอะไรขึ้น

สงครามเย็นสงบลงเสียก่อน ต้องถือเป็นโชคดี ไม่อย่างนั้นผม คงตายที่นั่น

กับสถานการณ์รบอย่างดุเดือดอย่างในปัจจุบัน คุณเคยคิดถึง หรืออยากกลับไปเป็นทหารบ้างไหม

ผมชอบหน่วยรบพิเศษนะ แต่ผมไม่ชอบกองทัพบก ไม่ชอบ ยูนิฟอร์ม ผมชอบอย่างที่เป็นอยู่อย่างนี้ คือนึกอยากจะบินเข้ามา เมืองไทยก็มา ไม่ต้องขอ ไม่ต้องบอกใคร คุณทำอย่างนั้นไม่ได้ใน ทัพบก แต่คุณทำได้ในหน่วยรบพิเศษ หมายถึงตอนนั้นคุณต้อง กำลังปฏิบัติภารกิจอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่นะ

หลังจากเป็นทหารอยู่ห้าปี คุณไปทำอะไรต่อ

ผมก็ออกมาเรียนต่อจนได้อนุปริญญา ระหว่างที่เรียนอยู่นั้น - คุณเชื่อหรือเปล่าว่า ผมน่าจะเคยเป็น รปภ.ให้ไมเคิล แจ็กสันด้วย

จริงสิ? เล่าให้ฟังหน่อย

ผมทำกับเขาอยู่ไม่นานหรอก 2 เดือนได้มั้ง คือตอนแรกผม เรียนอยู่ในรัฐฟลอริดาตอนแรก แต่ความที่อยากเรียนต่อที่แคลิฟอร์เนีย (Cal Poly หรือ California Polytechnic State University, San Luis Obispo) ผมเลยต้องย้ายมาที่แคลิฟอร์เนียกับเพื่อนคนหนึ่ง แล้วลงเรียน วิทยาลัยเล็กๆ ไปก่อนเพื่อรอเรสซิเดนซี่² รุมเมตคนนี้ของผมก็มา จากหน่วยกรีนบาเรตเหมือนกัน วันหนึ่งผมไปขึ้นเรียน ก็ไปเจอมาร์ค -เพื่อนกรีนบาเรตอีกคนหนึ่งเข้า เป็นเรื่องเหลือเชื่อ เพราะพวกเรามี กันอยู่ไม่มากนัก อยากรู้ก็ตาม มาร์คนี่เองที่แนะนำใครคนหนึ่งให้ มาติดต่อผม...เขาคุยถึงประวัติการทำงานในหน่วยรบพิเศษของผม แล้วบอกว่า เขามีงานที่เหมาะกับคนอย่างผม แต่ไม่ยอมบอกชัดๆ ว่ามันเป็นงานอะไร เขาไม่ยอมเปิดเผย แต่เขาพาผมไปดูที่ทำงาน

โอ้ผมก็บอกเขาไปว่า ถ้าจะชวนไปปล้นธนาคารนะ ผมไม่เอา ด้วยนะ (หัวเราะร่า) เพราะจะว่าไปแล้ว ตอนนั้นผมก็ไม่มี ความสามารถอะไร นอกจากปล้นธนาคารแล้วก็พูดภาษาเยอรมันได้ แต่ เขาก็บอกว่าไม่ต้องห่วง ไม่ใช่เรื่องพรรค์นั้นหรอก รับรองว่าถูก กฎหมาย ผมก็เชื่อเขา เพราะเขาเข้ามาทางมาร์ค

เราขึ้นรถไปด้วยกัน แล้วก็ไปลงอยู่ที่หน้าประตูบ้านของไมเคิล แจ็กสัน ผมนึกว่าเขาแห่ผมเล่น คุณนึกออกไหม ใครจะไปคิด

² การที่ไม่เคิลมีพื้นเพเป็นคนฟลอริดา ถือเป็นประชากรนอกรัฐแคลิฟอร์เนีย ดังนั้นจะ ต้องจ่ายค่าหน่วยกิตแพงกว่าคนในรัฐ ทั้งนี้หลีกเลี่ยงได้ด้วยกรณีย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐาน อยู่ในรัฐนั้นๆ ก่อนเป็นเวลาหนึ่งปีตามเงื่อนไขเวลาของการสร้างสถานภาพใหม่ และ ค่าหน่วยกิตจะถูกปรับลง

เคยคุยกับไมเคิล แจ็กสันแบบตัวต่อตัวไหม

ผมไม่เคยคุยกับเขาหรอก เห็นแต่ไกลๆ สองสามครั้ง เขาเดินอยู่ในสวนสนุก ส่วนผมก็นั่งทำการบ้านแคลคูลัส (Calculus) ของผมไป จริงๆ แล้วมันเป็นงานสบายนะ โหนๆ ผมก็ต้องทำการบ้านอยู่แล้ว นี่มีคนจ่ายเงินให้ระหว่างที่ผมทำงานก็ยิ่งเข้าท่าใหญ่

เขาจ่ายดีไหม

ไม่หรอก จำได้ว่าประมาณชั่วโมงละ 11 เหรียญ

ต้องพกปืนหรือเปล่า

ไม่ต้องพก แต่มีอยู่ในลิ้นชัก

ฟังดูเป็นงานสบายๆ ได้ทำการบ้านแถมยังได้เงินอีก แล้วทำไมถึงเลิก

ตอนนั้นผมเริ่มจะตระหนักได้แล้วว่า ถึงแม้ผมจะชอบฟิสิกส์ แต่ผมไม่ได้ถูกสร้างเพื่องานประเภทนี้ ผมเกิดมาด้วยความดิบดีอ่อนอยู่ในสันดาน ต่อให้รักวิทยาศาสตร์และฟิสิกส์แค่ไหน มันไม่มีทางที่ผมจะนั่งนิ่งๆ ทำงานอยู่กับโต๊ะได้ มันเป็นความไม่ลงรอยในตัวคน ผมเลยต้องถามตัวเองว่า สิ่งไหนที่ผมรักที่สุด

ตอนนั้นบังเอิญเพื่อนจากหน่วยรบพิเศษของผมคนหนึ่งวันหนึ่งทำธุรกิจใหญ่โตอยู่ในอัฟกานิสถาน มาชวนผมไปทำธุรกิจระหว่างประเทศ ผมก็เลยตอบตกลงที่จะไปช่วยเขาทำงาน และผมก็ได้เรียนวิถีคิดแนวทางต่างๆ จากเขาด้วย คนนี้ก็ลาออกมาจากกรีนบาราเรต์เหมือนผม

ผมนำความรู้ที่ได้มาจากเพื่อนคนนี้ไปใช้ทำธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องจำหน่ายสินค้าหยอดเหรียญ (Vending Machine) ในโปแลนด์ และก็ประสบความสำเร็จอีก ตอนนั้นผมถลาลึกเข้าไปในอาชีพของนักธุรกิจ แล้วคุณรู้ไหมว่าเกิดอะไรขึ้น ผมก็เกิดตระหนักขึ้นมาได้อีกว่า ผมไม่ชอบชีวิตของนักธุรกิจอีกเหมือนกัน มันไม่ได้เลวร้ายอะไรหรอกนะ ผมมีรายได้ดี แต่มันกลับให้ความรู้สึกที่กลวง ไม่สนองความต้องการยังงั้นชอบกล สิ่งที่ผมต้องการคือ อิสราภาพ การได้ท่องเที่ยวไปตามที่ต่างๆ และอยากทำอะไรที่มันท้าทายในเชิงวิชาการและศิลปะไปพร้อมๆ กัน และเมื่อนั้นผมก็ได้คำตอบ...งานเขียน

ตอนนั้นประมาณปีอะไร

1996 เป็นปีแรกที่ผมเริ่มเขียนหนังสือ แต่ปัญหาก็คือ ผมเขียนหนังสือห่วยแตก คือไม่เคยเรียนการเขียนมาก่อน ส่งงานเขียนให้น้องสาวลองอ่านดู เธอบอกผมว่า กลับไปทำธุรกิจอย่างเดิมนะ ดีแล้ว (หัวเราะขึ้น)

ถ่อมตัวเกินไปกระมัง งานเขียนเล่มแรกของคุณพิมพ์ออกมาวางขายในปี 1999 ใช้เวลาเพียงสามปีเอง

ผมมีหลักคิดง่ายๆ อย่างนี้ว่า เราเคยทำงานอย่างอื่นสำเร็จมาแล้วมากมาย เราต้องทำงานนี้ได้สิ ผมเลยขยันหาความรู้ หมั่นฝึกเขียนเข้ามาๆ ทุ่มเทเพียรพยายามอย่างหนัก สาม-สี่ปีต่อมา คนอ่านก็เริ่มจะยอมอ่านผ่านช่วง 400 คำแรกโดยไม่วางมันลงเสียก่อน

คุณเป็นคนประเภทใฝ่รู้ที่เรียนทุกอย่าง อย่างด้วยตัวเองหรือ

แทบทุกอย่าง การเขียนก็ไม่ได้เรียน ถ่ายรูปนี่ก็เหมือนกัน ผมไม่เคยได้เข้าคอร์สเรียนอะไรเป็นเรื่องเป็นราวมาก่อน นอกจากนิดๆ หน่อยๆ ที่ทางกองทัพสอนในภาคของการสอดแนม

ปีที่แล้วคลังงานภาพถ่ายของผมนับได้สองแสนห้าหมื่นรูป ปานนี้คงเลยสามแสนไปแล้ว ผมเพียรทำมันจนชำนาญ และฝีมือก็พัฒนาตามขึ้นไป จนวันนี้แทบจะเรียกได้ว่า เป็นสายอาชีพหลักของ

ผมอีกแขนงหนึ่ง มาวันนี้ หากผมจะเลือกเป็นช่างภาพอาชีพผมก็ทำได้สบายๆ เพราะมันสร้างรายได้ให้ผมมากอยู่ หรืออีกที ผมจะเป็นนักเขียนก็ได้อีก เพราะยอดขายหนังสือของผมก็ไปได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นผมเล่าเรียนมันด้วยตัวเองทั้งสิ้น ทุ่มเทกับมันตลอด เจ็ดวันทำงานอาทิตย์ละเจ็ดวัน ไม่หยุดไม่พัก ขยันหมั่นเพียรถึงที่สุด และคอยรับฟังคำวิจารณ์จากคนที่ผมเชื่อและนับถือ นี่คือหัวใจสำคัญ

เขียนด้วย ถ่ายรูปด้วยไม่หนักหนาไปหรือ

พอทำงานมาถึงจุดหนึ่งผมพบว่า งานถ่ายภาพกับงานเขียนมันคือเรื่องเดียวกัน ผมสามารถเห็นเรื่องราวผ่านตา หรือสัมผัสเรื่องราวผ่านใจ บางทีผมก็เล่าสองเรื่องพร้อมๆ กันผ่านเลนส์กล้องเพียงอย่างเดียว

อะไรทำให้คุณอยากเป็นนักข่าว

ผมไม่ใช่ นักข่าว

คุณอาจไม่เรียกตัวเองว่านักข่าว แต่คุณก็ยังรายงานข่าวไม่ใช่หรือ

ก็ใช่ แต่ผมมักจะแบ่งเส้นชัดเจน และประกาศให้ใครต่อใครรู้เสมอว่าผมไม่ใช่ เพราะถ้าผมเรียกตัวเองว่านักข่าว พวกนักข่าวก็ต้องเอาผมไปใส่ไว้ในกรอบมาตรฐานของพวกเขา ซึ่งกับบางเรื่องที่ผมทำ นักข่าวเขาไม่ทำกัน อย่างเช่นเรื่องพกปืน นักข่าวเขาไม่เอาด้วยเด็ดขาด และนั่นคือเหตุผลที่เมื่อใครถามผม ผมก็ตอบเขาว่าผมเป็นนักเขียน ไม่ใช่ นักข่าว เพราะถึงผมไม่ได้พกหรือสะพายปืนออกมาไอ้อวดใคร บางทีเพื่อนนักข่าวขึ้นมาบ่นรถก็เห็นอาก้าวงหรืออยู่ที่พื้น ซึ่งเมื่อเขาถามว่านั่นของผมหรือ ผมก็ตอบติดตลกไปว่าใช่ แล้วคุณไม่ได้พกปืนมาด้วยหรือ เขาก็งงสิ เขาเป็นนักข่าว จะให้เขาพกปืนได้ยังไง-ส่วนใหญ่ผมก็บอกเขาว่าไม่เป็นไรหรอก ขึ้นมาเถอะ เกิดอะไรขึ้นกลางทางเดี๋ยวผมป้องกันตนเอง

คุณพกปืนตลอดเวลาเลยหรือเปล่า

ไม่ตลอดเวลา ตอนที่ผมอยู่กับพวกทหารผมจะไม่พกปืน แต่เวลาอยู่คนเดียวหาวอะไรติดมือได้ก็จวยไว้ก่อน AKM³ หากันได้ง่ายๆ หันซ้ายหันขวาถามเดี่ยวเดี่ยวก็ได้ปืนมากระบอกหนึ่งแล้ว เอามาลองยิงดูก่อนร้อย-สองร้อยนัด ถ้ามันไม่ขัดล้าก็เป็นอันว่าใช้ได้ เก็บไว้ได้เตียง เอาไว้ข้างตัวเวลาต้องเดินทาง เพราะที่อัฟกานิสถานมันมีการลักพาตัวเกิดขึ้นอยู่เป็นประจำ ส่วนใหญ่แล้วผมไม่ได้พกปืนในอิรัก เพราะผมจะอยู่กับกองกำลังเสมอ แต่ในอัฟกานิสถานนี้ถ้าใครไม่พกก็บ้าแล้ว เรื่องประเภทนี้พวกนักข่าวเขารับกันไม่ได้ ผมก็ไม่ว่าอะไร มันเป็นเรื่องของนักข่าว ผมมันนักเขียน

แล้วเคยต้องได้ใช้ปืนป้องกันตัวบ้างไหม

เคยสิ ที่อิรัก

กี่ครั้ง

ผมหยิบปืนขึ้นมามีเกือบเตรียมยิงนะหลายครั้ง แต่ที่ ต้องลั่นกระสุนออกไปแค่ครั้งเดียว

เกิดอะไรขึ้น

เรื่องมันเกิดในเดือนสิงหาคม ปี 2005 ในเมืองโมซูล อิรัก⁴ เรา

³ AKM- Avtomat Kalashnikova Modernizirovanniy เป็นปืนกลรุ่นใหม่ที่ตั้งชื่อขึ้นมาแทน AK47 ในปี 1978 ใช้กระสุนขนาดเดียวกันคือ 7.62 x 39 มม. (AK47 หรือปืนอาก้า-เลข 47 นั้นก่อนมาจากปี ค.ศ. 1947 ซึ่งเป็นปีที่ปืนรุ่นนี้ถูกพัฒนาขึ้น และเข้าเป็นอาวุธประจำการของกองทัพโซเวียตในปี 1949)

⁴ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.michaelyon-online.com/gates-of-fire.htm>

ทหารอเมริกันกำลังรอคำสั่งยิงปืนใหญ่ กานดาฮาร์, อัฟกานิสถาน (2010)

เพิ่งกลับมาจากการออกลาดตระเวนเมื่อคืน บรรยากาศน่าเสียวได้ แต่ทุกอย่างเรียบร้อยดี กลับมาถึงฐานได้ ผมก็สลบเหมือด นึกว่าไม่ได้เอาบ คิดว่าผมน่าจะหลับไปราวสอง-สามชั่วโมงได้ แต่แล้วก็ - โครมๆ ที่หน้าประตู เสียงตะโกนตามมาว่า สิบเอกลาม่า (SGT Daniel Lama) ถูกยิงเข้าที่คอ เรากำลังจะออกไปตามล่ามือปืน ผมก็พรวดออกจากเตียง มุดหัวเข้าเสื้อเกราะได้ก็มุงหน้าเข้าเมือง การปะทะเกิดขึ้นทันที

หัวหน้าหน่วยยศพันโทถูกยิงว่าต่อหน้าผม-เวลาทำงานทั้งสองมือของผมต้องเป็นอิสระ กัล้องที่ตั้งมอเตอร์ไต่รถไฟเอาไว้ที่ห้าเฟรมต่อวินาทีจึงถูกแขวนติดไว้กับเสื้อเกราะในขณะที่เรากำลังวิ่งเข้าซอแยก และไอ้กัล้องอันมหึมาของเราก็กำลังสับชัตเตอร์ระยับเลย แล้วจู่ๆ ก็ ปรึ่ม-เสียงปืนกลดังออกมาจากทางด้านซ้ายของเรา ผู้พันโดนเข้าไปสามนัดรวด เขาล้มลงทันที แต่ตอนนั้นผมยังไม่รู้หรือว่าเขาถูกยิง เพราะเขาดีลิ่งก้าม้วนลง ทำอย่างเท่เลย พอม้วนครบรอบได้ก็ปักหลักลงในท่านั่งแล้วเปิดฉากยิงสวน ทั้งหมดนี้มันเกิดขึ้นในขณะที่กัล้องของผมยังคงเก็บภาพอยู่อย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม สรุปสั้นๆ ก็คือว่า ผมต้องหยิบปืนขึ้นมายิงต่อสู้อย่างผู้พันคนนี้ก็กำลังจะโดนฆ่า

แล้วช่วยผู้พันได้ไหม

ได้ แต่เป็นฝีมือทหารคนอื่นนะ คนร้ายมีสาม หนีรอดไปได้สอง **ในฐานะที่เป็นทหารในหน่วยรบมาก่อน อยากให้คุณพูดถึงเรื่องสไนเปอร์หน่อย**

สไนเปอร์นี่เป็นคำมีคมที่ต้องใช้อย่างระมัดระวัง ถ้าผมพูดกับกองกำลังอังกฤษหรืออเมริกัน คำนี้จะเฉพาะเจาะจงมาก และไม่มี ความหมายอื่นใดนอกจากมือซุ่มยิงที่ได้รับการฝึกปรือการยิงระยะ

ไกลมาอย่างหนัก ทั้งนี้รวมถึงศาสตร์ของการพรางตัว พรวน-อัน หมายถึงการตามรอยและการล่าสังหาร และศาสตร์อื่นๆ อีกไม่รู้กี่แขนง หลักสูตรสำหรับสไนเปอร์ใช้เวลาเรียนสามอาทิตย์ ซึ่งเป็นการต่อยอดจากการฝึกทางด้านอื่นๆ มาอีกมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสไนเปอร์ของหน่วยรบพิเศษ พวกนี้จะต้องผ่านการฝึกมาอย่างหนักเป็นพิเศษจริงๆ

แต่ทั้งนี้ สื่อก็ใช้คำคำนี้อย่างฟุ่มเฟือย เทียบเรียกใครต่อใครที่ยิงลงมาจากบนหลังคาว่าสไนเปอร์ แต่ก็นั่นแหละ กับทหารเองส่วนใหญ่ยังให้คำอธิบายกับคุณไม่ได้เลยว่าความแตกต่างคืออะไร มันขึ้นอยู่กับว่า เขาอยู่หน่วยไหน เป็นทหารนั่งโต๊ะทำงานหรืออยู่หน่วยรบ ถ้าพวกหน่วยรบก็ตอบได้

แล้วสำหรับเหตุการณ์ที่ผ่านมาล่ะ เมืองไทยเรามีกรณีเก็บกันด้วยสไนเปอร์ชัดๆ บ้างไหม หรือว่าเป็นเรื่องของ 'ใครต่อใครที่ยิงลงมาจากบนหลังคา' ถูกเป้าบ้าง ผิดเป้าบ้าง

ถ้ามีก็น่าจะเป็นกรณียิงเสธ-แดง ผมไม่รู้วาระยะยิงมันใกล้-ไกลขนาดไหน แต่ดูเหมือนใครบางคนตามรอยเขาอยู่ และในที่สุดก็ยิงเขาเข้าที่หัวได้ด้วยกระสุนเพียงนัดเดียว แต่มันก็ไม่แน่หรอก มันอาจจะเป็นการยิงสุ่ม หรือเป็นกระสุนซึ่งออกมาจากมือยิงธรรมดาที่บังเอิญเกิดแม่นยำเป็นพิเศษ แต่รวมๆ แล้ว ภาพมันดูเหมือนเป็นฝีมือของสไนเปอร์ และหากพูดกันตามหลักการแล้ว มันเป็นการยิงที่ถือว่าเฉียบคมใช้ได้ทีเดียว

คุณอยู่ตรงนั้นหรือเปล่าในวันที่เสธ-แดงถูกยิง

เปล่า ผมอาจจะอยู่ในโรงแรมดุสิตธานีหรือแถวๆ นั้น ผมเองก็

เวลาผมอยู่ในสนามรบก็เหมือนกัน ผมมักจะสัมผัสกับประจุไฟฟ้าในอากาศคล้ายๆ อย่างนี้ได้ เมื่อไรที่ผมรู้สึกอย่างนั้น ผมจะระวังตัวเป็นพิเศษ มันอธิบายยากอยู่ เพราะมันไม่ได้เกี่ยวกับเสียงตะโกนด่าหรือทำร้ายกัน มันเป็นความเขม็งเกลียวของบางอย่างในอากาศ ทำทางของทหารขณะเข้าที่ประจำการ สีหน้า ท่าเดิน ผมสัมผัสได้ทันทีว่า เด็กหนุ่มเหล่านี้เตรียมตัวเข้าปะทะ และเมื่อผมกลับไปถึงบนห้อง ผมก็เขียนรายงานออกไปตามนั้น

ต้องการคุยกับเขาอยู่เหมือนกัน แต่ไม่ทันได้คุย และพักนั้นผมก็ไม่ค่อยได้ดูทีวีบ่อยนัก เลยไม่ได้เห็นข่าว ตอนกลางคืนที่อยู่ในห้อง ผมก็ปิดไฟเสียเป็นส่วนใหญ่

ผมเลยถามคุณไม่ได้เลยสิว่ามันน่าจะเป็นกระสุนขนาดไหน

ถ้ามันทะลุผ่านก็น่าจะเป็นกระสุนไรเฟิลแรงสูงอย่างใดอย่างหนึ่ง

คุณเข้าไปในบริเวณของม็อบเสื้อแดงบ้างหรือเปล่า

เข้าไปหลายครั้งเหมือนกัน ผมมาถึงเมืองไทยได้ราวสิบวันก่อนเกิดเหตุ (19 พฤษภาคม -วันสลายการชุมนุม) มาถึงได้ก็หาข่าวกับเพื่อนทหารอเมริกันที่ตามข่าวเมืองไทยอยู่อย่างใกล้ชิด-ข่าวประเภทความหนักเบาของสถานการณ์ ความเสี่ยง หรือสิ่งซึ่งควรระวัง สิ่งซึ่งควรระวังอะไรทำนองนี้-ก็ช่วงนี้เองที่เพื่อนคนหนึ่งแนะนำให้ผมหาทางคุยกับเสื้อแดง ก่อนจะบริพให้ฟังว่าเขามีบทบาทอะไรยังไง

แต่ผมยังไม่เข้าไปในทันที ได้แต่เดินสังเกตการณ์อยู่รอบนอกอยู่ราวสองวัน ดูพฤติกรรมของคนที่มาชุมนุมก่อน แล้วถึงได้เข้าไป สิ่งที่ผมอยากเข้าไปดูคือป้อมค่าย เพราะเพื่อนผมซึ่งเป็นทหารอเมริกันบอกผมว่ากำแพงของเสื้อแดงดูแข็งแรงแรงเอาเรื่อง คือเขาเห็นจากด้านนอกเท่านั้น ไม่เคยได้มีโอกาสเข้าไปดูข้างใน ผมก็เลยอยากรู้อย่างมันแน่ๆ แน่นหนาอย่างไร เมื่อได้เห็นก็รู้สึกประหลาดใจ เพราะมันไม่ได้มันคงแข็งแรงตามคำกล่าวขาน ทหารจะลุยผ่านป้อมค่ายนี้ได้ภายในครั้งนาที หรือถ้าชี้แจงจนน้อยก็คงใช้เวลานาทีเศษ ขึ้นอยู่กับว่า พวกเขานึกครีมีใจจะแหกป้อมเข้าไปเมื่อไหร่ ผมสังเกตเห็นว่า แถวๆ แนวขบวนมีระเบิดหรือกับดักอะไรสักอย่างปะปนอยู่ อาจมีการเสียทหารจำนวนเล็กน้อย แต่ถ้าไม่ยอมให้เกิดการสูญเสีย ทหารก็คงเปิดฉากเข้ามาก่อนด้วยระเบิด ทางเลือกมีเยอะแยะ

เมื่อได้เข้าไปเห็นผมประเมินได้ว่า ทหารย่อมรู้ดีในความจริงข้อนี้ และรู้มาโดยตลอดว่าจะลุยเข้ามาเมื่อไหร่ก็ได้ ดังนั้นเหตุที่พวกเขาวิ่ง รุกๆ จึงไม่ใช่เหตุผลทางการทหาร แต่เป็นเหตุผลทางการเมือง นั่นคือสิ่งที่ผมคิดนะ เรื่องการเมืองนี้ผมไม่ค่อยสนใจหรอก แต่ว่าแต่ของไทยเลย การเมืองอเมริกันผมเองก็ยังไม่ค่อยทัน

คุณได้คุยกับคนเสื้อแดงบ้างไหม

คุยสิ หลายคนพูดภาษาอังกฤษได้ แต่มันก็เป็นเพียงบท

สนทนาแบบผิวเผิน ไม่ได้ถกปรัชญาลึกซึ้งอะไรกันหรอก โดยปกติแล้วผมจะมีลามไปด้วย แต่เนื่องจากยังไม่เชื่อใจสถานการณ์สักเท่าไรเลย เลยเข้าไปดูตลาดเลาคนเดียวก่อน บรรยากาศทั่วไปในนั้นก็ไม่ได้รู้สึกน่ากลัวอะไร นอกจากจะมีการรบกัน ซึ่งก็เกิดขึ้นบ้างประปราย มีปืนยิงเข้ามาบ้าง แต่วมๆ แล้วสำหรับผม พวกเขาไม่ได้แยกเขี้ยวใส่หรือทำให้ผมรู้สึกกลัว ยกเว้นแต่เพียงบางคนเท่านั้นที่ดูดุตันและท่าทางเอาเรื่องหน่อย มีปะปนอยู่ไม่มากนัก ไม่น่าจะเกิน 2% แต่ท่าทางของคนพวกนี้อันตรายจนผมได้กลิ่น เป็นคนรุ่นๆ ทั้งนั้น ผมไม่เคยเห็นพวกเขาถือปืนกับตาระ ส่วนอาวุธอื่นๆ อย่างเช่นระเบิดขวด ระเบิดปิงปอง หรือหนังสติ๊กนะเห็นบ่อย

แต่จากลักษณะท่าทางการเคลื่อนไหวในเชิงการรบแล้ว พวกนี้เป็นทหารแน่ และไม่ใช่ทหารธรรมดาๆ เป็นทหารจากหน่วยรบแน่นอน เพราะเวลาเสียงปืนดังขึ้น คนพวกนี้ไม่ได้วิ่งหนีแบบชาวบ้านแต่วิ่งเข้าหาเสียงปืน

เขาขู่กรโชกคุณบ้างหรือเปล่า

ไม่มีเลย ผมแค่รู้สึกถึงความอันตรายของคนกลุ่มนี้ ซึ่งมีเพียงจำนวนน้อยเท่านั้น ผู้คนส่วนใหญ่ใจดี สงนนำให้ผมดื่มประจำ ผมเดินไปทั่ว ซ้อนมอเตอร์ไซค์รับจ้างด้วย ปลดออกแซนสี่เขียว (สำหรับนักข่าว) ก็ไม่ได้ใส่

พวกเขาให้คุณเข้าไปได้เฉยๆ โดยไม่ค้นตัวหรือเปิดกระเป๋าตรวจเลย?

ผมไม่เคยโดนค้น ไม่เคยเห็นเขาค้นใครนะ ยังคิดอยู่เลยว่ามันค่อนข้างหละหลวมมาก แต่ทั้งสองฝั่งค่อนข้างเป็นมิตรกับผม กับทหารเองผมก็ได้พักอาศัยอยู่บ้างเหมือนกัน จะมาจะไปพวกเขา ก็ยอมให้ตลอด ไม่มีฝั่งไหนสร้างความลำบากใจให้ผมเลย คุณรู้หรือเปล่าว่า มีคนใจดียื่นหมวกกันน็อกให้ผมยืมใส่ตั้งสองคน

แบบที่กันลูกปืนได้นะหรือ

ไม่ใช่ แบบพลาสติกบางๆ ที่ใช้ใส่ถึบจักรยานนะ ผมก็ยิ้มๆ ขอบคุณเขาแล้วกับบอกให้เขาเก็บไว้ใส่เถอะ คือเห็นรูปร่างหน้าตาของหมวกพลาสติกที่เขาใส่กันแล้วผมอดขำไม่ได้ แต่พร้อมๆ กันก็รู้สึกปลื้มใจในความเมตตาที่พวกเขามีต่อผม

ราวเช้าวันศุกร์ที่ 14 พฤษภาคม คุณเขียนบน wall ในเฟซบุ๊ก ว่า “Thailand: It’s probably going to kick off in next few days. Violence is in the air. I smell violence.” จากนั้นสถานการณ์ก็เพิ่มความรุนแรงขึ้นตามคำทำนาย-คุณรู้ได้อย่างไร ช่วยบรรยายความรู้สึกนี้ให้ฟังหน่อยสิ

จริงสิ ผมเขียนรายงานไว้ก่อนหน้านี้ เอะนะ แล้วมันก็แม่นยำด้วยสิ (หัวเราะ) เวลาผมอยู่ในสนามรบก็เหมือนกัน ผมมักจะสัมผัสกับประจุไฟฟ้าในอากาศคล้ายๆ อย่างนี้ได้ เมื่อไรที่ผมรู้สึกอย่างนั้น ผมจะระวังตัวเป็นพิเศษ มันอธิบายยากอยู่ เพราะมันไม่ได้เกี่ยวกับเสียงตะโกนด่าหรือทำร้ายกัน มันเป็นความเขม็งเกลียวของบางอย่างในอากาศ ทำทางของทหารขณะเข้าที่ประจำการ สีหน้า ท่าเดิน ผมสัมผัสได้ทันทีว่า เด็กหนุ่มเหล่านี้เตรียมตัวเข้าปะทะ และเมื่อผมกลับไปถึงบนห้อง ผมก็เขียนรายงานออกไปตามนั้น

จะว่าไปแล้วมันคงเป็นประสบการณ์ในสนามรบของผมนั่นแหละ ผมคลุกคลีอยู่กับทหารและคุ้นชินกับบรรยากาศเตรียมตัว

จากเครื่องส่งอย่างใดอย่างหนึ่ง

ผมเห็นคุณถ่ายภาพเด็กๆ ในมือบ๊วยเยอะ คุณคิดอย่างไรกับการที่นำเด็กๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับภารกิจประท้วง

มีอยู่วันหนึ่งผมตั้งใจเดินนับยอดเด็กๆ คิดว่านับได้สิบสี่คน ตอนแรกคิดว่าจะเจอบอกว่านั่น เพราะรู้สึกเหมือนจะเห็นเด็กอยู่เยอะเหมือนกัน อย่างไรก็ตาม เด็กจำนวนที่วานี้ส่วนใหญ่จะเจอในวัด แต่จำได้ว่ามีเด็กสามคน ไม่ได้อยู่ในบริเวณวัดปทุมฯ แน่

หลังจากตอนที่เขาสลายการชุมนุมแล้ว ผมย้อนกลับไปวัด เห็นกองเลือดอยู่ตรงบริเวณที่เด็กๆ เคยมานั่งเล่นกันอยู่ มันไม่ใช่เลือดของเด็กๆ นะ ผมเห็นแล้วรู้ว่าเป็นเลือดของผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตาม ผมว่ามันไม่ควรจะนำเด็กๆ เข้ามาปะปนอยู่ในสถานการณ์อย่างนี้ มันเสี่ยง แต่ที่รับไม่ได้เลยก็คือ ใ้คนที่ชูเด็กขึ้นล่อเป้าหลังบังเกอร์นะ ผมว่าไอ้หมอนี่สมควรได้ลูกปืนสักเม็ด

คุณเอาสื่อเกาะมาด้วยหรือเปล่า

ไม่ ผมไม่รู้ว่าเขาจะยิงกัน ถ้ารู้ ผมคงเอามาด้วย ผมเข้าใจว่าสื่อเกาะเป็นยุทธภัณฑ์สงครามและผิดกฎหมาย ในฐานะนักข่าว คุณสามารถนำอุปกรณ์ประเภทนี้เข้ามาในประเทศได้ไหม และต้องทำเรื่องขอใคร

อ๊ย จริงสิ? (ทำคอย่น หัวเราะ) ผมไม่รู้ว่ามันผิดกฎหมาย เห็นเขาใส่กันเต็มไปหมด ไม่เห็นตำรวจหรือทหารจะว่าอะไร... (หยุดตรงครู่หนึ่ง เหมือนเพิ่งรู้ว่า สิ่งที่น่าใจว่าใช่ กลับไม่ใช่)...ไม่เห็นมีใครบอกผมมาก่อน อย่างไรก็ตาม ผมคงต้องไปถามดูว่าจะเอาสื่อเกาะและเครื่องมืออื่นๆ เข้าประเทศมาได้ยังไง

จากสื่อเกาะที่คุณเห็นนักข่าวไทยของเราใส่กัน มันน่าจะกันกระสุนได้มากน้อยแค่ไหน

ผมไปที่สำนักงาน Nation มา เห็นสื่อเกาะที่พวกเขาใส่ ผมว่าหยุดลูกเอ็ม 16 ไม่อยู่หรอก ผมก็เลยบอกเขาว่า เดี่ยวส่งลิงก์ของพ็อค้าสื่อเกาะขั้นนำมาให้ (ขยิบตา ยิ้มแถมหยอก) คือจะใส่เกาะทั้งที่ คุณต้องรู้ว่า ในสนามรบนี้เขาใช้กระสุนขนาดไหนยิงกันอยู่ แล้วเกาะของคุณมันจะกันกระสุนขนาดนั้นๆ ได้ ทหารใช้ 5.56⁶ และกลุ่มชายในชุดดำใช้ 7.62⁷ เกาะที่ผมมีอยู่นั้นกันกระสุนสองชนิดนี้ได้แน่นอน แต่ถ้าโดนยิงเข้าไปเลยก็ แรงปะทะของกระสุนจะทำให้คุณล้มลง เพียงแต่มันไม่เข้า หมวกที่ผมใส่อยู่ก็กันกระสุนสองขนาดนี้ได้เหมือนกัน ผมเห็นพวกเนชั่นใส่หมวกแบบนั้นอยู่ เพราะฉะนั้นหมวกนะเอาอยู่ แต่สำหรับสื่อเกาะนั้นทำจะหมดหวัง

คุณรู้ แต่พวกนักข่าวเขารู้ความจริงข้อนี้หรือเปล่า

ผมบอกนักพัฒนาจักษ (นักพัฒนาจักษ อัดตันนท์ -นักข่าวเนชั่น

ก่อนเข้าโจมตีของพวกเขาดี เห็นปั๊บก็อ่านภาษากายออก มันจะเพี้ยนไปจากปกติเล็กน้อย ทุกคนจะรัดกุม ตื่นตัว ความรู้สึกและสายตาจะเฉียบคมเป็นพิเศษ-การเหย่นกันจะลดน้อยลง ถ้ามีเรื่องข้าขึ้นจะเล่าสู่กันฟังบ้าง มันจะเป็นประเภทตลกสั้นๆ หัวเราะหึๆ แล้วก็แยกย้ายกันไป

อีกราวสองวันต่อมา คือค่าของวันที่ 15 ข้ามไปจนเช้าของวันที่ 16 ที่โรงแรมดุสิตธานีโดนระเบิดกระหน่ำ คุณก็อยู่ที่นั่นด้วย?

ใช่ ผมอยู่บนชั้นเก้า ระเบิดยิงเข้ามาสูงเลยห้องผมขึ้นไป เยื้องขวา คาดว่าน่าจะเป็นขนาด 40 มม.⁵ แต่ไม่มีหลักฐานยืนยันนะ ผมทลายเอาตามประสบการณ์ ตอนแรกผมก็เข้าใจว่าระเบิดยิงเข้ามาในตัวตึก แต่หลังจากนั้นผมลองเอาเลนส์ของผมดึงภาพเข้ามาดู ก็เห็นว่าลูกที่ยิงสูงขึ้นมาว่าชั้นที่ผมอยู่นั้นมันระเบิดอยู่บนกำแพงชั้นนอก ไม่ได้เข้ามาภายในตึก เสียหายที่ผมไม่ได้ขอเข้าไปถ่ายรูปรูภายในห้องนั้น แต่อาจจะมียูทูปอื่นที่หลุดเข้ามาภายใน ข้อนี้ผมไม่แน่ใจ

นี่คือความสับสนในสนามรบ โดยเฉพาะการรบในเมือง คุณได้ยินเสียงปืนหรือเสียงระเบิด แต่มันจะบอกยากว่าดังมาจากทิศทางไหน คินนั้นผมว่าเสียงระเบิดต้องดังขึ้นไม่น่าจะน้อยกว่า 50 ครั้ง แต่ไม่สามารถแจ้งได้ว่า ตูมไหนเป็น 40 มม. ตูมไหนเป็นระเบิดมือ หรือบั้งไฟ ผมเห็นความเสียหายที่ชั้นล่างของโรงแรม แต่ตรงนั้นร่องรอยมันดูจะอ่อนเกินอาณาภาพของ 40 มม. บางทีมันอาจจะบั้งไฟยักษ์ แต่ไม่น่าใช่ระเบิดชนิดขว้าง เพราะจุดตกกระทบของระเบิดแบบนี้มันมักจะอยู่บนพื้น ไม่ใช่บนผนัง นี่น่าจะพุ่งออกมา

⁵ ระเบิด 40 มม. คือลูกระเบิดขนาดเล็ก ใช้อย่างเครื่องส่งระเบิดว่า M79 หรือที่เราเรียกติดปากว่า ปืน M79

⁶ กระสุนปืนขนาด 5.56 มม. สำหรับใช้กับปืน M16 หรือ HK33

⁷ กระสุนปืนขนาด 7.62 มม. Russian สำหรับใช้กับปืนอาค้ำ

(ภาพบน) เอลิคอปเตอร์ลงจอดในฐานทัพที่เฮลแมนด์, อัฟกานิสถาน (2009) ในขณะที่
ย. ลดเพดานบินเพื่อลงจอด ลมจะดูดเศษฝุ่นขึ้นทำให้เกิดประกายบนใบพัด มันไม่เคยมีชื่อ
สำหรับปรากฏการณ์เช่นนี้มาก่อน ไมเคิลเรียกมันว่า Kopp-Etchells Effect ตามชื่อของทหาร
สองนายที่เพิ่งเสียชีวิตไปเมื่อไม่นานมานี้ และกลายเป็นชื่อติดปากที่เรียกขานปรากฏการณ์เช่นนี้
(ภาพล่าง) ทหารอเมริกันหลังจากการต่อสู้มือเปล่ากับผู้ก่อการร้ายในโมซูล, อิรัก (2005)

แซนเนล) กับนักข่าวจากอินโดฯ อีกคน เท่าที่ผมเห็น เขาใส่เกราะกัน
หลกหลายนะ บางคนก็ใส่แบบเดียวกับที่ผมใช้อยู่ในอิรัก ส่วน
บางคนเอาอะไรมาใส่กันก็ไม่รู้ ผมไม่เคยเห็นมาก่อน เหมือนอย่าง
เสื้อเกราะที่นักพัฒนาจักษุใช้นั้นก็เหมือนกัน ผมก็ไม่เคยเห็น ดูจาก
หน้าตาของมัน ผมบอกตรงๆ ว่าไม่รู้มันจะกันอะไรได้บ้าง

พวกลูกกระสุนปืนสั้นอย่าง 9 มม. หรือ .38 พอยทไวท์

บอกไม่ได้ ถ้าเป็นผม ผมก็จะชวนว่า “เฮ้ย เพื่อน เราลองเอา
มันไปยิงทดสอบดูดีกว่า จะได้รู้ๆ กันไป” เพราะอย่าลืมนะว่า
กระสุนนัดที่สองนั้นสำคัญไม่แพ้ครั้งแรก คือของอย่างนั้นมันต้องลอง
หยุดนัดแรกได้แล้ว นัดที่สองจะผ่านหรือเปล่า เพราะในความเป็น
จริง เวลาคนโดนยิง มันจะโดนซ้ำๆ กันหลายนัด เพราะฉะนั้น
เสื้อเกราะต้องหยุดกระสุนได้หลายนัด ไม่ใช่แค่นัดแรกทีเดียว ไม่ต่าง
อะไรจากหมวกกันน็อกของมอเตอร์ไซด์ เกิดอุบัติเหตุครั้งหนึ่งก็ต้อง
เปลี่ยนทันที เพราะถึงแม้มันจะป้องกันคุณได้แล้วครั้งหนึ่ง แต่อะไร
ก็ตามที่อยู่ภายในนั้นได้ทำงานและชำรุดลงแล้ว หากเกิดอุบัติเหตุซ้ำ
มันอาจแตกเป็นเสี่ยง เสื้อเกราะบางตัวก็เป็นเช่นนั้น

วันสลายการชุมนุม คุณอยู่ที่ไหน

ตอนที่ยิงกันหนักๆ นะ ผมไม่ได้อยู่กับทหาร ตอนที่ทหารแยก
ค่ายเข้าไปนั้น ผมอยู่ที่โรงแรมแพน แปซิฟิก ซึ่งห่างออกไปไม่กี่
บล็อกหนึ่ง

คุณไปไม่ทันหรือ

เปล่า ผมตั้งใจให้มันเป็นอย่างนั้น ความที่ผมเห็นสงครามมา
เยอะ เสี่ยงปืน เสี่ยงระเบิด มันไม่ใช่ของใหม่ สิ่งสำคัญที่ผมคอย
สังเกตคือ ทหารประพฤติปฏิบัติกับผู้ชุมนุมด้วยความโหดร้ายทารุณ
หรือเปล่า ภาพรวมเป็นอย่างไร และมันจะส่งผลอย่างไรต่อใน
อนาคต ทหารสู้รบกับผู้ชุมนุม ผลลัพธ์มันชัดเจนแล้วว่าใครจะชนะ
อีกทั้งแถวนั้นก็ถล่มถลายไปด้วยนักข่าวเป็นร้อย ผมเลยขอให้ผ่าน
ช่วงปะทะเบื้องต้นไปก่อน เพราะหากมันมีระเบิดซ่อนอยู่ในแนววง
ผมไม่อยากไปยืนเสนอน้ำอยู่ใกล้ๆ เวลามันตูมตามขึ้นมา ผมเลย
เข้าไปภายหลังจากที่ทหารลุยฝ่าด่านเรียบร้อยแล้ว จากนั้นก็เดินนำ
หน้าทหารไป ยืนอยู่ระหว่างทหารกับผู้ชุมนุม เก็บภาพกองกำลังจาก
ด้านหน้าคุยกับคนแถวๆ นั้นไม่กี่ประโยคแล้วก็รีบเผ่นออกมายืนดู
อยู่ห่างๆ ในระยะที่ปลอดภัย เพราะเมื่อเขาจะจับเอาเอ็ม 79 มายิง
ใส่กัน ผมจะได้ไม่ต้องวิ่งหลบลูกกระสุน

คุณคงเข้าใจนะ ผมเคยใช้เอ็ม 79 มาก่อน ผมรู้จักความ
แม่นยำของมันดี และทิศทางของการยิงมันก็คงไม่หนีพวกทหารที่
ดาหน้าเข้ามาหรอก ซึ่งมันก็คือทิศทางเดียวกับที่ผมยืนปะปนอยู่นั้น
แหละ ผมเลยรีบออกมาจากระยะหวังผลของมัน

ไม่กลัวเสียโอกาสได้ภาพสำคัญๆ หรือ

ไม่ เพราะมันไม่ใช่สิ่งที่ผมกังวลหรือสนใจ แต่ถ้าที่นั่นมี
ผู้สังเกตการณ์อยู่กันเพียงไม่ถึงสิบคนสิ ผมก็จะปักหลักเกาะ
สถานการณ์อยู่ตรงนั้นไม่ว่ามันจะล่อแหลมเพียงใด แต่วันนั้นนักข่าว
เยอะจริงๆ ไม่มีผมเพิ่มเข้าไปอีกคนคงไม่แตกต่างอะไร กล้องเพียง
นักข่าวโดนยิงไปตั้ง 7 คน ช่วงนั้นนักพัฒนาจักษุก็เตือนผมให้ระวัง
เรื่องนักข่าวตกเป็นเป้ากระสุน และจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผมก็เชื่อ
ว่ามันน่าจะมีความจริงอยู่บ้าง เพราะดูเหมือนนักข่าวหลายคนจะถูก
ยิง แต่เมื่อพิจารณาตามข้อเท็จจริงแล้ว ผมเห็นว่านักข่าวเองก็ชอบ
ไปรวมกันอยู่เป็นกลุ่มในฝั่งของทหาร ซึ่งมันคือทิศทางของกระสุน

และหลายคนคงจะถูกหลกหลงไปในกรณีนี้เหมือนกัน คนส่วนใหญ่จะ
คิดว่า จุดที่ปลอดภัยที่สุดคือฝั่งของทหาร ซึ่งมันไม่จริง คุณคิดดูเอา
เถอะว่า ไอ้คนถือเอ็ม 79 นะ มันจะยิงใคร ระหว่างนักข่าวที่ยืน
สังเกตการณ์อยู่ลิบๆ หรือกลุ่มทหารสามสี่นายที่ถือปืนกัมๆ เงยๆ
อยู่ใกล้ๆ

คุณเห็นสงครามมามากมาย ต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในเมืองไทย คล้ายคลึงกับที่เห็นในประสบการณ์ของคุณ

เหมือนอิรักมาก มีบางส่วนที่คล้ายอัฟกานิสถาน แต่อิรักนี่
ใกล้เคียงกันมากในเชิงของสงครามข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ ที่ปล่อย
ออกมานั้นล้วนหวังผลให้เกิดความชอบธรรมกับฝ่ายตน คล้ายๆ กับ
ที่ใครต่อใครเขาคิดว่า ทหารไทยฝ่าป้อมค่ายเข้าไปล้อมฆ่าคน
เสื้อแดงกลางกรุงนั่นแหละ ซึ่งนั่นไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้น แต่ใครเล่าจะเชื่อ
สังเกตสิว่า พวกเขาดูเหมือนจะมองผ่านเรื่องเอ็ม 79 อาวุธปืน
ขนาดเบาที่ยิงสวนออกมา ตี 39 แห่งที่ถูกเผาจุด และควันไฟสีดำ
ที่ปกคลุมอยู่ทั่วกรุงเทพฯ สิ่งเหล่านี้เหมือนถูกกันออกจากการรับรู้
ของผู้คนส่วนใหญ่ และนี่คือปรากฏการณ์เดียวกันที่เกิดขึ้นในอิรัก
ระหว่างกองทัพกับคนอเมริกัน คนส่วนใหญ่พร้อมใจกันมองข้าม
ความจริงอีกส่วนหนึ่งซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญ ความจริงแทบไม่มี
ความหมายเลย เพราะคนพวกนั้นเขามีคำตอบที่เขาต้องการอยู่ในใจ
แล้ว และผมเห็นว่ามันกำลังเกิดขึ้นในประเทศไทย ชัดมากกว่า คน
บางกลุ่มต้องการให้เกิดสงครามขึ้น เรื่องนี้ใครไม่เห็นก็ตาบอดเต็มที
แต่พวกเขาก็ยังเลือกที่จะมองข้ามเอ็ม 79 แล้วเชื่อในเรื่องทหารล้อม
ฆ่าประชาชน

ซึ่งความจริงข้อนี้มันไม่ใช่เกิดแต่เฉพาะในเมืองไทยนะ ไม่ใช่
เพราะเป็นคนไทยเลยคิดอย่างนี้ เป็นอย่างนี้ นี่เป็นเรื่องของคนโดย
ทั่วไป ภาครัฐมักจะถูกเป็นเบี้ยล่างเสมอในสงครามข่าวสาร กรณี
ที่เกิดขึ้นในอิรักก็ดี หรือไทยก็ดี เราจึงรู้จักกันในภาษาของเราว่า
Lawfare คือการที่ฝ่ายตรงข้ามใช้กฎหมายของคุณเข้าเล่นงานคุณ
เอง มันเป็นปัญหาที่กองทัพอเมริกันกำลังเผชิญอยู่อย่างหนักใน
ขณะนี้ที่ท่าสงครามกับผู้ก่อการร้ายข้ามชาติ พวกเขาต้องการให้เรา
นำเขาไปขึ้นศาลของเขา ที่ต้องมีกรานาหลักฐานข้อมูลมาชี้แจงต่อ
ศาล ซึ่งเราทำไม่ได้ เพราะจะทำให้แหล่งข่าวของเราได้รับอันตราย
และยุทธวิธีในการแทรกซึมของเราถูกเปิดเผย หลายครั้งที่เราจำใจ
ต้องปล่อยตัวไป แล้วก็หลายครั้งก็เหมือนกัน ที่พวกเขาออกไปแล้ว
ก็คาดระเบิดออกพลีชีพ ก่อเหตุทันที

สำหรับผู้อ่านบางคนที่คุณค่อนข้างจะเอียงไปในฝ่ายของรัฐบาลไทย คุณจะมีข้อแก้ตัวอย่างไร

ผมก็เข้าใจได้นะว่าทำไมถึงคิดอย่างนั้น คือเรื่องมันมีอยู่ว่า
หากผมเห็นทหารจับประชาชนไปยืนเรียงแถวกันที่ข้างกำแพง แล้ว
เอาปืนกลสาด ผมก็จะรายงานออกไปตามนั้น โดยที่ไม่สนใจว่า ผม
จะถูกจับติดคุกหรือส่งตัวออกนอกประเทศ

แต่ดูสิ CNN รายงานข่าวออกไปในทำนองนี้ไม่ใช่หรือ ที่ทำให้
คนไทยโกรธเคืองกันจะเป็นจะตาย

จริงสิ...พูดถึง CNN คุณคุยกับ Dan Rivers บ้างหรือเปล่า

ผมเจอเขาในมือปืนเสื้อแดง ถามเขาว่าเป็นยังไงบ้าง ถามถึง
ลูกชายและภรรยา ทราบมาว่าลูกชายของเขาขวัญเสียกับเหตุการณ์
ครั้งนี้

อ้าว -Dan Rivers ลงไปเดินหาข่าวเหมือนกันหรือ ผมนึกว่าเขา นั่งเทียนเขียนข่าว พุดแล้วผมละอยากยิงเขาด้วยหนึ่งย่างสักที

อย่าว่าแต่คุณเลย คนไทยเกือบครึ่งชาติกำลังรอจะบีบคอเขา อยู่ (หัวเราะ) แต่นี่มันเป็นเรื่องขำนะ เพราะ CNN ในอเมริกาก็เป็น อย่างนี้ ผมยังเขียนอี-เมลล์ไปเล่าให้เพื่อนฟังเลยว่า คนไทยกำลังจูน CNN เหมือนพวกเราไม่มีผิด ที่โน่นที่นี้เรื่องเดียวกันเลย เสนอข่าว ด้านเดียวอะไรเทือกนี้ แต่ที่นั่นล่ะนะ ปัญหาของการรายงานข่าว คน ไทยกลุ่มหนึ่งอาจรักผมในอาทิศย์นี้ แล้วเกลียดผมในอาทิศย์หน้า เหตุเพราะผมอาจจะรายงานข่าวอะไรที่ไม่ถูกใจใครเข้า อย่างสมมติ ว่าผมเห็นทหารจับประชาชนมาขังเรียงกันแล้วยิงทิ้ง ผมก็ต้อง รายงานไปตามนั้น และจะรายงานมันออกไปพร้อมรูปถ่ายด้วย ซึ่ง แน่แน่นอนว่า มันต้องทำให้คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งไม่พอใจแน่ ทั้งที่ผมก็ แคร่รายงานเรื่องจริงที่เกิดขึ้น

จากการที่คุณไปออกรายการของคุณสุทธิชัย หยุ่น มีผลตอบรับอย่างไรบ้าง

หลายคนเห็นผมเข้าก็จำได้นะ ผมไม่รู้มาก่อนว่าเขาตั้งขนาด ไหน แต่ตอนที่พบกันนั้น ผมสัมผัสได้ว่า เขาน่าจะเป็นคนพิเศษ คนหนึ่ง เขาเป็นคนรอบรู้มากและมีความมั่นใจสูง มันมีอะไรพิเศษๆ อยู่ในตัวผู้ชายคนนี้ ผมไปออกรายการเขาผมก็พลอยดังไปด้วย หลายคนจำหน้าผมได้ ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ยังทักผมเลย

แล้วมีเสียงติติงเข้ามาจากเพื่อนๆ บ้างหรือเปล่าในเรื่องนี้

(นั่งคิดราวสองวินาที) ไม่มีนี่ ทำไม่หรือ -

ผมแค่รู้สึกว้าเสียดใจของคุณสุทธิชัย หยุ่นนั่นค่อนข้างเป็นเสียงของรัฐบาล

ผมก็รู้สึกอย่างนั้นตอนที่คุยกับเขา

ด้วยเหตุผลนี้ คุณไม่กลัวจะถูกมองว่าถูกใช้เป็นเครื่องมือของรัฐบาลหรือ

ผมก็ไตร่ตรองถึงเรื่องนี้อยู่เหมือนกัน แต่ไม่ว่าสื่อของประเทศ ไหน อเมริกัน หรืออังกฤษ คุณไปออกรายการไหน คนดูเขาก็มอง คุณว่าคนอยู่ฝ่ายนั้น อย่างในอเมริกาก็เหมือนกัน คนมักจะถามผม ว่า ทำไมผมไม่ไปออกรายการของพวกเขา Liberal บ้าง ซึ่งผมก็ไปคุยกับ เขาอยู่บ้างเหมือนกัน ถึงจะไม่บ่อยนัก เพราะเขาไม่ค่อยเชิญ แต่ สำหรับผมแล้ว ใครเชิญผมมาก็ไป เพราะนั่นเป็นการเปิดโอกาสให้ ผมได้เสนอข่าวสารในปากฝั่งของผม คนส่วนใหญ่ชอบไปออกรายการที่มีมุมมองทางการเมืองสอดรับกัน ผมคิดว่านั่นเป็นข้อผิดพลาด เพราะอย่าลืมว่า หนึ่งหน้าที่ที่คุณออกรายการของพวกเขา เดียวกัน คือหนึ่งหน้าที่ที่อีกฝ่ายเขาไม่ฟังคุณ

สิ่งที่คุณถามมานั้นตรงประเด็นมาก เพราะมันคือสิ่งที่ผมคิด ก่อนจะไปออกรายการของคุณหยุ่นเขา แต่เมื่อได้ไตร่ตรองแล้ว ผม ก็ได้คำตอบว่า ถ้าไม่ไป มันจะยิ่งไร้เหตุผลยิ่งขึ้นไปอีก เพราะในโลก แห่งความเป็นจริงแล้ว มันไม่มีรายการไหนหรือที่ไม่มีใครเสียเงินเอียง ไปในทางใดทางหนึ่ง ถ้าคุณไม่ระวังตัวเอง ก็เท่ากับว่า คุณตัดตัวเอง ออกจากการสื่อสารอย่างราบคาบ

อย่างเมื่อคืนนี้ผมให้สัมภาษณ์กับสื่อสามเจ้า หนึ่งในนั้นคือ Fox News เขาสัมภาษณ์ผมสดผ่านทางโทรศัพท์ สำหรับคนอเมริกัน แล้ว Fox News ถือว่าเป็นสื่อฝ่ายขวาจัด แต่ผมก็ยังออก CNN และ NPR (National Public Radio) ด้วยหลายครั้งเหมือนกัน วันหนึ่งคนเขา มองคุณเป็นอย่างหนึ่ง อีกวันเขามองคุณเป็นอีกอย่าง นี่ถือเป็นเรื่อง

ธรรมดา คุณจะไม่มีโอกาสสื่อสารเรื่องราวของคุณ ถ้าคุณไม่ พยายามคุยผ่านสื่อที่มีผู้ชมหลากหลายทางความคิด

ในเฟซบุ๊ก คุณมักจะส่งเสริมให้คนอ่านพุดจากกันด้วยถ้อยคำ สุภาพเสมอ คุณใช้ว่า 'Peaceful word, peaceful action' วลีนี้ มีที่มาอย่างไร

ไม่มีใครสอนผมหรอก มันเป็นเรื่องที่ผมคิดได้เองจากการที่ต้อง ออกไปทำงานในสนามรบหลายปี ผมเริ่มเห็นอารมณ์ของการห้าหั้น กันมากขึ้นเรื่อยๆ ในเมืองไทย ผมกลัวว่ามันจะลุกลามใหญ่โตขึ้นเรื่อยๆ หากคนไทยไม่เริ่มพุดจา และปฏิบัติต่อกันดีๆ เราต่างก็เคย ได้ยินคำพังเพยที่ว่า ความรุนแรงมันเหมือนไฟป่า แต่คุณเชื่อผม เถอะว่าเรื่องนี้เป็นความจริง คนส่วนใหญ่คิดว่ามันจะควบคุมได้ แต่ เมื่อไหร่ก็ตามที่มันเริ่ม ไม่มีใครหยุดมันได้หรอก

สิ่งที่น่ากลัวสำหรับที่นี้ก็คือ มันจะมีการแตกกระแหงในจุดเล็กๆ อีกมากมาย ไม่ใช่แต่เฉพาะเหลือทิ้งทะเลาะกับแดง ต่างกลุ่มต่างมี เป้าหมายที่แตกต่างกันออกไปในรายละเอียด มันจะมั่วจนไม่รู้ว่าจะ ใครรบกับใคร และในระหว่างที่ความสับสนวุ่นวายเกิดขึ้น สิ่งหนึ่ง ที่จะตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือ อาชญากรรม พวกโจรกลุ่ม เล็กกลุ่มน้อยที่พร้อมจะเข้าฉวยโอกาสในยามที่บ้านเมืองไม่สงบ และอีกหลายต่อหลายอย่างจะตามมา จนกระทั่งฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ชนะ หรือมีฉะนั้นก็ทุกฝ่ายต่างเหนื่อยล้าทั้งร่างกายและจิตใจจน หมดอารมณ์จะสู้รบตบมือกับใคร แต่กว่าจุดนี้จะมาถึง เศรษฐกิจก็ พังพินาศ บ้านเมืองวอดวาย มันจะมีคนตายเกลื่อนกลาดอยู่บนท้อง ถนน และนี่คือภัยแล้งสำคัญที่จะทำให้ประเทศไทยไม่เดินทางไปถึง จุดนั้น การพุดคุยกันดีๆ ปฏิบัติต่อกันดีๆ ใช้สันติวิธีมาแก้ปัญหาเสีย แต่เนิ่นๆ

สิ่งที่สำคัญคือ หยุดมันเสียเดี๋ยวนี้ ก่อนที่มันจะเกิดขึ้น ดู อิรักและอัฟกานิสถานเป็นตัวอย่งเถอะ พุดกันตามตรงนะ ผมว่า อเมริกาเป็นชาติที่เก่งและชำนาญที่สุดแล้วในยุทธวิธีต่อต้านกองโจร (Counterinsurgency) แล้วคุณดูเราสิ ใช้ว่าเราปราบได้ คุณอยู่เสียด ที่ไหน เราแทบเอาตัวไม่รอดในอิรัก แต่ก็ยังพอมีสื่อคอยบงกที่ สถานการณ์คลี่คลายออกมาในทางที่ดีขึ้น แต่ก็หืดขึ้นคอเหมือนกัน และหากจะให้อ่านตามเกม ผมว่าเรากำลังแพ้สงครามใน อัฟกานิสถาน แล้วคุณคิดดูเถอะ ว่าถ้าสงครามแบบนั้นมันเกิดขึ้นใน เมืองไทย มันจะมีอยู่สักกี่คนที่เข้าใจในยุทธการแบบนี้ -

ในฐานะของทหารในหน่วยรบ ในฐานะของนักคิดนักเขียน ที่เข้าไปฝังตัวอยู่กับเหล่าทหารในสนามรบ คุณมองความขัดแย้งในเมืองไทยอย่างไร และพอจะเห็นทางแก้บ้างไหม

สิ่งที่ผมสัมผัสได้ว่าเริ่มจะก่อตัวเป็นรูปร่างนั้นมันเป็นอย่างนี้ สองสิ่งที่รัฐบาลต้องให้ความสนใจในกรณีนี้คือ Enemy Centric กับ Population Centric

Enemy Centric คือกลุ่มคนที่เขาตั้งท่ามารบละ คือยังงี้ เขา รบแน่ ต้องแยกพวกนี้ออกมา ซึ่งมีไม่มากหรอก อย่างเก่งก็ไม่เกิน 5%

อีก 95% ที่เหลือคือ Population Centric หรือพวกชาวบ้านที่เขา เข้าร่วมประท้วงชุมนุมเพราะเขาเดือดร้อนจริงๆ คุณต้องคุยกับเขา ให้รู้เรื่อง ว่าปัญหาของเขาคืออะไร เมื่อรู้แล้วก็ร่วมมือแก้ปัญหา กัน ผมบอกตรงๆ นะ คนมีความสุขนะ ไม่มีใครเขาอยากจะทำมารบรา กับใคร

ผมเคยนะ เดินอยู่ในที่อกเขาหิมาลัย เจอผัวเมียคู่หนึ่งอุ้มลูก

เล็ก ๆ มาด้วย กำลังจะพาลูกไปหาหมอที่คลินิก เพราะเด็กท้องเสียรุนแรง แต่ปัญหาคือ คลินิกที่ใกล้ที่สุดต้องใช้เวลาเดิน 3 วัน แล้วคุณรู้ไหมว่า พวกคนเนपालนี่เขาเดินเร็วกันเป็นม้าเลย แต่ปรากฏว่าสองตัวเมียเดินได้แค่วันเดียวลูกก็ตาย ถ้าผมเป็นพ่อของเด็กคนนั้น ผมก็คงต้องสู้เหมือนกัน

ไม่ใช่คนที่ถูกขังมาสู่ทุกคนเป็นคนเลว ผมว่าในเมืองไทยก็เหมือนกัน มันเป็นเรื่องของคนต้องการได้รับการดูแลเพื่อชีวิตที่ดีขึ้น จากนั้นมันก็ขยับไปสู่การต่อสู้ เป็นเรื่องของความมุ่งมั่น และไม่มานะเลยมันก็มีสี่สี่เข้ามาพัวพัน กลายเป็นกลุ่มนั้นสี่ตัวนี้ การเข้าใจปัญหาเป็นสิ่งสำคัญ แก้มัน สะสางมันที่ต้นเหตุ เพราะเมื่อคนมีความสุข เขาก็ไม่อยากทำสงคราม นั่นคือส่วนของ Population Centric ต้องแก้ตรงนี้ก่อน อีกส่วนหนึ่งที่เขาอยากจะบรรณะ ยังไงเขาก็จะไม่เปลี่ยนใจ แต่เมื่อคนส่วนใหญ่เห็นเราเป็นมิตรแล้ว เดียวเขาก็ให้ข่าวเราเอง ว่าใครมันนั่งประดิษฐ์ระเบิดอยู่ที่ไหน และเมื่อตำรวจหรือทหารรู้แหล่งแล้ว ก็เป็นอันว่าจบกัน

สำคัญว่าแก้ไขถูกจุด อย่ามุ่งไปที่ Enemy Centric เพราะหากพุ่งเป้าไปที่การกำจัดศัตรูแล้ว สถานการณ์มันจะรุนแรงเกินควบคุม

คุณดูจะห่วงเมืองไทยมากทีเดียว อะไรคือเหตุผล

ผมรักเมืองไทยด้วยเหตุผลหลายอย่างด้วยกัน (ยิ้มส่อแววเขิน) และสำหรับผม หากสิ่งที่ผมทำมันจะช่วยเหลือประเทศนี้ไม่ให้เข้าสู่ภาวะสงครามได้บ้าง แม้มันจะเป็นแต่เพียงส่วนน้อยนิดของพลังทั้งหมด ผมคิดว่าผมควรจะลงมือทำ และนั่นคือเหตุผลที่ผมมุ่งหน้ามาที่นี่

ผมนึกว่าคุณเป็นนักเขียน นักข่าวสงครามที่ไหนมีสงคราม คุณก็ไปที่นั่น

คุณเข้าใจผิดแล้ว ผมไปอิรักเพราะผมเสียเพื่อนที่นั่นสองคนในเวลาสองวันติดๆ กัน ผมไม่เชื่อทหาร ในขณะที่เดียวกันผมก็ไม่เชื่อสื่อ ทั้งนี้ก็เพราะผมอยู่ใกล้คนทั้งสองกลุ่มมากจนรู้สี่รู้ฟง ผมอยากไปถ่ายทอดเรื่องราว เพราะผมเชื่อว่าเรากำลังจะแพ้สงครามที่นั่น เมื่ออิรักทำท่าจะดีขึ้น ผมก็มาทำงานต่อในอัฟกานิสถานด้วยเหตุผลเดียวกัน ผมไม่ได้ไปที่ไหนๆ ที่มีสงคราม ผมไปในสนามรบที่กองกำลังอเมริกันเกี่ยวข้อง หรือมิฉะนั้นผมก็ต้องมีจิตใจผูกพันกับดินแดนแห่งนั้น ผมคิดว่าเรื่องนี้เกิดในใจผมมา รับรองว่าคุณจะไม่เห็นเงาผมที่นั่นแน่

ผมเดาเอาง่ายๆ ว่าคุณคงมีแฟนเป็นคนไทยว่าจ้างเธอละ-

(ไมเคิลหัวเราะ -เหลือบตามองเครื่องอัดเสียง)

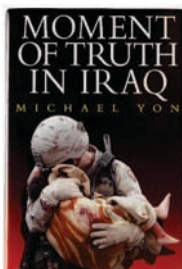

ไมเคิล ยอนเกิดเมื่อปี ค.ศ. 1964 ในรัฐฟลอริดา สหรัฐอเมริกา เขาเป็นนักเขียน/ช่างภาพ ที่ฝังตัวอยู่กับกองกำลังอังกฤษและสหรัฐฯ เป็นเวลายาวนานที่สุด ขณะนี้ผลงานของเขาเกี่ยวพันกับสงครามในอิรักและอัฟกานิสถานเสียเป็นส่วนใหญ่

เมื่อครั้งเป็นเด็ก ไมเคิลชุกชกแต่เรียนเก่ง พิลิกส์คือวิชาโปรด ด้วยความที่อยากเรียนฟิลิกส์ต่อในชั้นมหาวิทยาลัย ไมเคิลจึงต้องเข้าสมัครเป็นทหารเพื่อแลกกับการศึกษา เขาเข้ารับราชการในหน่วยรบพิเศษ 5 ปี เป็นหนึ่งในจำนวนเด็กหนุ่มอายุน้อยที่สุดที่ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมในหน่วยกรีนเบเรต และด้วยความเป็นคนร่างเล็กแต่บ้าพลัง เพื่อนๆ กรีนเบเรตจึงให้อายเขาว่า 'Bam Bam' หลังออกจากทหาร ไมเคิลกลับไปเรียนต่อ ระหว่างเรียนก็หันไปจับงานธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องจำหน่ายสินค้าหายอดเหรียญ ซึ่งทำให้เขาต้องใช้ชีวิตอยู่ในยุโรป 6 ปี และพูดเยอรมันได้ปร้อ

ยึดอาชีพพ่อค้าอยู่หลายปีจนกระทั่งใจเปลี่ยน จากนั้นไมเคิลก็หันหน้าเข้าหางานเขียนและงานถ่ายภาพ เขาเริ่มรายงานสงครามในอิรักผ่านบล็อก (Blog) เป็นการรายงานข่าวสงครามในรูปแบบใหม่ ที่รวดเร็ว ชัดเจน ไม่เกรงใจใคร และหลายครั้งเกาะติดไปกับหน่วยรบระหว่างเข้าโจมตี จนบล็อกของเขาเป็นที่รู้จักในวงกว้างและได้รับรางวัลมากมาย สำนักข่าวชั้นนำก็นำบทความของเขาไปอ้างอิงอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็น CNN, MSNBC, BBC รวมทั้งสื่อสิ่งพิมพ์อย่าง The Wall Street Journal, The New York Times หรือ The Los Angeles Times และด้วยเหตุผลนี้ เราจึงมักจะเจอเขาให้สัมภาษณ์อยู่ตามสื่อกระแสหลักต่างๆ

ปัจจุบันไมเคิลมีงานเขียนออกมาแล้วสองเล่มด้วยกัน คือ Danger Close ซึ่งเป็น Self Memoir (สนพ. Apple Pie) และ Moment of Truth in Iraq (สนพ. Richard Vigilante Books) ติดตามไมเคิล ยอนในไซเบอร์สเปซได้ที่: www.michaelyon-online.com, www.facebook.com/MichaelYonFanPage และพลิกอ่านเรื่อง 'เด็กหญิงในอ้อมกอด' ของไมเคิล ยอนได้จากคอลัมน์ Neighbours Matters หน้า 80 ในอิมเมจฉบับนี้

เธอชื่ออะไร คุณจะบอกได้ไหม

ผมเรียกเธอว่า Spider Woman

เธอชอบปีนตึกหรือไง-

เปล่า เธอชอบโยคะ

สาว ๆ ไทยที่เข้าไป 'รักนะ จีบ ๆ' กับคุณในเพชฌัญญ์คงอหึกแหย่ แต่ผมจะเอาไปเขียนนะ

(ยิ้มเขิน)

คุณนับถือศาสนาอะไร

Peace (น้ำเสียงหนักแน่น)

คำถามสุดท้ายแล้ว คุณว่าตอนนี้บิน ลาเดนอยู่ที่ไหน

ข่าวว่าเขาหลบอยู่ในปากีสถานนะ ภูมิภาคแถวนั้นมันยากต่อการออกตามล่าตัว ง่ายต่อการหลบซ่อน

สมมติว่าคุณเดินไปเจอเขาโดยบังเอิญ ในฐานะนักข่าว นักเขียน หรืออะไรก็ตามที่คุณเป็นอยู่ คุณจะฆ่าเขาไหม

อ้อแน่นอน ทันที่ ไม่ต้องคิดซ้ำ (ตาลุกวาวแข็งกร้าวขึ้นทันควัน) ผมจะหักคอกมันทันทีที่พบแล้วจะตัดใบหูกลับมาพิสูจน์ DNA ด้วย ผมพูดจริงๆ นะ ไอ้ที่มันฆ่าคนมาสามพันกว่าคนแล้วเท่าที่เราู้จำนวน และยังชาวอิรัก อัฟกัน และชาวปากีสถานอีกไม่รู้ตั้งเท่าไร

อ้าว เกิดอะไรขึ้นกับมิสเตอร์ Peaceful word, peaceful action เขาหายไปไหนแล้ว-

คุณล้อผมเล่นหรือเปล่า? ไอ้ที่มันเป็นฆาตกรสังหารหมู่ตัวสำคัญ เก็บไว้ไม่ได้หรอก ผมไม่มองมันเป็นแหล่งข่าวสำหรับการสัมภาษณ์ด้วยซ้ำ เจอผมเมื่อไรละก็รับรองว่า ชั่วพริบตาเดียว มันได้มีกล้องเข้าไปฝังอยู่ในกะโหลกมันแน่ **1**

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2553 / เชียงใหม่

หมายเหตุ: • ชื่อเรื่อง วิชาผู้จัด - ผู้สัมภาษณ์เล่าว่า ได้แรงบันดาลใจมาจากประโยคจบในเพลง 'Civil War' ของ Guns N' Roses • จากการติดต่อพูดคุยและร่วมวงฟังการสัมภาษณ์ ชัดเจนว่า ไมเคิล ยอน มีบุคลิกเปิดเผย พูดเร็ว เล่าเรื่องออกรส และมีอารมณ์ขันเหลือเฟือ เมื่อเริ่มค้น - คุณอาจเรียกชื่อเขาก่อนลงว่า 'ไมค์' แต่ตอนนั้นเขามีชื่อใหม่ในภาษาไทย คือ 'ช้าง' ที่เจ้าตัวภูมิและยืนย่นว่าเป็นชื่อเล่น "อย่างเป็นทางการ" • ขอขอบคุณ อนันต์ ลือประดิษฐ์ บ.ก. เช็กชั้นจุดประกาย หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯธุรกิจ และคอลัมนิสต์ของอิมเมจ (ซึ่งถูก บ.ก.บรณานในวันหยุด) ผู้ส่งต่อเบอร์โทรศัพท์ของ นภาพกรณ์จักร์ อดีตตนนท์ นักข่าว Nation Channel • ขอขอบคุณนภาพกรณ์จักร์ (ที่ไม่เคยพบหรือรู้จัก บ.ก.เป็นการส่วนตัวมาก่อน) ผู้ช่วยส่งความเบิกทางถึงไมเคิล ยอน ซึ่งขณะนั้นอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์ และส่งเบอร์โทรศัพท์ของไมเคิลมาให้ก็ทอด • การนัดหมายสัมภาษณ์ครั้งนี้จึงเกิดขึ้นอย่างสะดวกรวดเร็ว • ขอขอบคุณอีกครั้งในนามของนิตยสารอิมเมจ -บรรณกริการ